

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Hérmantelen levelek csak ismert kasszától fogadtatnak el.
Készítés nem adtatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozás minden garmondosor díja 30 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetések: Minden egyes sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt díjazottok a körzettel ellátott hirdetésekért térmentesek minden 10 centiméter után 3 kr számítatnak.
Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A közutakról és vámokról szóló 1890. évi I. t. c. életbeléptetése.

III.

Fontosak és egészen újak az 1890. évi I. t. c. cikkeknek az u. n. községi közlekedési (vicinál) közutakra vonatkozó intézkedései.

Ezeknek hálózatát az alispán készítetteti el. Az ő föladata azon községek jegyzékét is összeállíttatni, melyek ezen közutak köré, azoknak építése, fönntartása és kezelése végett csoportosítandók, s ezen tervezetet a törvényhatósági közgyűlésnek előző megállapítás végett bemutatni.

Valamely utnak a vicinális utak sorába való fölvetelét vagy újon való kiépítését az alispánnál magánfél is kérelmezheti.

A megyei közgyűlés a községi közlekedési (vicinál) utak hálózatát és tervezetét megállapítván, az alispán minden egyes utra nézve helyszíni tárgyalást köteles kitűzni s ahhoz a csoportosítani tervezett községek előljáróságait, valamint más nagyobb mértékben érdekeltet, milyenek a kereskedelmi vagy ipari vállalatok stb. meghívja s a tárgyalás eredményéhez képest nemcsak az érdekelttség kérdésében, de a fölött is határoz, hogy a csoport keretébe bevont községek és érdekelték mily százalékarányban lesznek kötelesek a közut építéséhez, fönntartásához és kezeléséhez hozzájárulni.

Ez igen fontos jog. Nemcsak azért, mert kívánatos, hogy ezen közutak hálózatába csakis olyanok vétessenek föl, melyek jelleükénél fogva valóban azok, de azért is, hogy a községek az osztó igazság mértéke szerint terheltessenek.

Módjában lesz az alispánnak hasonló esetben a fölött is határozni, hogy a törvény-

hatóság tartozik-e a községeknek segélyt nyújtani, s ha igen, mily mértékben?

Méltányos rendelkezése a törvénynek, hogy az illető község terhére eső arány megállapításánál számbavehető az, ha a község területén valamely jelentékenyebb kereskedelmi vagy iparvállalat létezik, mely az utvonnal használatát a rendesnél fokozottabb mértékben veszi igénybe, míg másfelől a kereskedelmi vagy iparvállalatoknál mindig számbaveendő azon teherrészlet, melyet ezek, mint esetleg az uthoz való hozzájárulásra kötelezett községek kötelekéhez tartozó adózók, a községi kivetés alapján fizetni kötelesek lesznek.

Az alispán határozata ellen az érdekelték 15 napon belül a közigazgatási bizottsághoz, eltérő határozatok esetében a kereskedelmiügyi miniszterhez fölfolyamodhatnak.

A hozzájárulás részleteire nézve világosan kimondja a törvény, hogy azok lehetőleg természetben, közmunka útján rovasanak le.

A hozzájárulás részleteinek fedezéséről minden község maga köteles gondoskodni, oly formán, hogy a hozzájárulás a végrehajtandó munkálatok természetéhez képest akár készpénzben, akár közmunkaerővel teljesítesse.

A készpénzben való hozzájárulás összegét a község évi költségelőirányzatába köteles fölvenni, s ha erről évközben kellene gondoskodnia s rávalója nincs, községi pótlékot kell kivetnie.

A természetben teljesített hozzájárulás lerovására fölhasznált közmunkaleszolgáltatás a községi közmunkatartozásba betudatik.

Az e tekintetben hozott községi határozatok 15 napon belül másodfokon az alispánhoz, harmadfokon végelöntés végett, a közigazgatási bizottsághoz fölbebezhettek.

A községi vicinális utak közigazgatásának helyes ellátása érdekében a törvény egy egészen új közeget, az uti bizottságokat, rendeli megalakíttatni.

Ezen bizottságok rendszerint minden érdekeltégi csoportra nézve külön, a járási főszolgabíróból, a községi előljáróság egy-egy tagjából s a képviselő testületek kebeléből 3 évre választandó kiküldöttekből s s azon külön érdekeltéknek egy-egy képviselőjéből alakítandók, kik az utvonnal fönntartása költségeinek kivetésénél számba vétettek.

Hogy a törvényhozó ezen újdonsült bizottsághoz nem sok reményt fűz, kitűnik onnan, hogy már eleve föltételezi azt: miképp az alispán olyan helyzetbe juthat, hogy valamelyiknek működését megszüntetni lesz kénytelen. Ilyen esetben a bizottság összes teendői persze a főszolgabíró nyakába szakadnak, de az alispán őt valamely alkalmas érdekelttel helyettesítheti is.

Az alispán állapítja meg azt, hogy az egyes előljáróságok mely tagja vegyen részt az uti bizottságban, és hogy abba az egyes községek képviselő testülete által hány tag küldendő ki.

A bizottság elnöke a főszolgabíró. A határozatok szótöbbséggel hozatnak. Szavazatok egyenlősége esetében az elnök dönt. A tagok nem díjaztatnak és működésük ideje alatt az illető utvonnal építésének, fönntartásának vagy szállításának munkálataira nem vállalkozhatnak.

Az uti bizottságnak — ha elvégzi — bokros teendői vannak.

Hatásköréhez tartozik az illető közut építésének keresztülvitele, a fönntartás és kezelés körül való intézkedés és ellenőrzés. Az építés, kezelés és fönntartás évi költségelőirányzatának megállapítása. Az egyes

TÁRCA.

Gráven Lajos emlékezete.

(1806—1890.)

— Folytatás. —

Hogy tulajdonképen hogy hitták Grávent, mi üzte messze honától, kik voltak szülei, mily sorsban részesültek testvérei Oroszországnak Szibériával fenyegető vaskarjai a'at? mindezeket ő magával a sirba vitte, s talán csak az ő öreg tisztelő barátja, tudta, Lónyay Gábor. Eddig iratokra nem bukkantunk, mely az ő kilétéről némi útmutatást adna. A legbizalmasb leveleket megsemmisítette; amely levélben csak neve fordult volna elő valamely ki nem kerülhető fontos ügyet illetőleg, ott a helyet szépen kiollóztta. Ő tudta, miért? de a titkos fátyolt fellebbentenie nem lehetett a lengyelek szabadságaért rajongónak multjáról. — Deregnőbe vállorzsás barna egyenruhában jött, nadrágján széles vörös zsinór vonult végig és deli alakját köpeny fedte; fegyvere egy hosszú egycsövű puská volt, mely még mai napig is megvan. Egy táskában valószínűleg családi iratokat és pénzt hozo't magával. A határon át Zulavski osztrák tiszt kalauzolása mellett jött *Kandó Kálmán* házához. Így érkezett aztán onnan Deregnőbe titkon, a gyors menekülés kézzelfogható jeleivel Gráven. Amelyik szobát akkor elfoglalta, ugyanabban végezte életét. 58 évig lakott egy szobában, „hisz” egy embernek igen kevés kell — szokta mondani gyakrabban. Lakhatott volna tágas és pompás szobában: de a nagy szobát inkább engedte a maga

leghebbe barátainak, a könyveknek, melyek évről-évre szaporodtak, s ma a levelek, összegyűjtött újságok és remeknél remekebb, több nyelven írt könyvek halmazánál állunk ama könyvtárszobában.

Gráven (úgy mondják, hogy a lengyel főúri családból származott férfiúnak ez csak álneve, t. i. ebből: *Graf N.*) Deregnőben idejövetele kezdetén különös kedvvel foglalkozott a kertészettel. Olóval, fűrészszel lehetett őt látni naponként kétszer a kissé távoleső Várkertben, mely alatta kitűnően rendezett kertté nőtte ki magát s gyümölcséről, faiskoláiról az egész vidéken nagy hírnek örvendett. A béregi birtokok egy részének megvásárlása és rendezése szinte azon időbe esik. A szabad természetben kereste a vidulást szerencsétlen sorsa után, s ha elhallgatott kerti ollójának csattogása, elővette napi olvasmányait. Folyton tanult s a világi napi események rendkívül érdekelték. Láta, hogy Magyarország lett az a hely számára, hol élnie és halnia kell, tehát a magyar nyelv tanuláshoz fogott. *Hállár* várkerti méhészt volt első nyelvmestere, aki később gyors előhaladásával csak abból a szempontból nem volt megelégedve, hogy őt magyarosan nem egyszer kiszidta, ha a Várkertben rendtelenséget tapasztalt. Grávennek azonban deregnői tartózkodása sem volt zavartalan.

Tudjuk, hogy a deregnői kastély a tisztultabb politikai nézetek színhelye volt. Gyakran gyűltek itt össze a vidék vezetes urai; már a családdal való rokonság folytán is gyakrabban megfordultak itt a *Kasinczyak* s azon kor vezetes irói. Gráven a Lónyay-ház barátaival csakhamar összeköttetésbe lépett; megszerették a derék lengyel hazafit. Beköszöntött a magyar szabadságharc

nevezetes ideje, s Deregnő felé több ellenséges szem tekintett, jóllehet Gráven tényleg nem vett részt a szabadságharcban; csak ő tudhatta okát, miért felelt nemmel a *Bem* levelére. Azon időben nem egy lengyel menekült talált biztos helyet a magyar nagyuri udvarokban. Annak is hire ment, hogy Deregnőben tartózkodik *egyvalaki*, hátha az lenne, kit az Oroszországból vett utasítások nyomán oly igen kerestet a bécsi kormány? 48 után, majd az 50-es évek legelején 3 kutatás történt Deregnőben. Gráven volt az az idegen, akit mindenáron elfogni kívántak. A gondviselés azonban megőrizte ellenségei kezétől. Hosszú keresés után a csendőrségnek eredmény nélkül kellett visszatérnie; mivel Gráven hetekig a Várkertben tartózkodott, hova Deregnő vezetes uradalmi felügyelője, *Petrovics János* (Petrovics Frigyes akadémikus testvére) naponként eleséget küldött számára. Gráven a szabad természetben vett magyar leckeóráknak ez alkalommal ugyancsak hasznát vette. A másik esetben lovas zsandárok vették körül a kastélyt, a ki és bemenet útja el volt vágva. Rejtékhelyére most sem bukkantak, pedig bejárták a pinéket, átlukgatták a kastélypadon a fűmaggal és aszalt gyümölcsöccsel telt nagy zsákokat. A harmadik keresés alkalmával Gráven Beregben tartózkodott, s most már szobája átvizsgálását követelték titkos iratok keresése végett. Hűségese lepecsételték szobáját. Gráven éveken át a legnagyobb nyughatatlanágban élt. Lassan-lassan felderült a békésebb idő hajnala s Gráven ismét a családnál folytatta rendszeres munkálkodását, melytől agkoráig el nem tért. Fenkölt szellemű férfi maradt mindig, mint a család, melynek köréből ideköltözött és amelynek körében most élt; sőt mondhatni, hogy

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kasszából fogadhatók el.
 Készlet nem adatik vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garmondaor díja 30 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt díjazottak a körzetben eljuttatott hirdetésekért termékek szerinti minden 1 centiméter után 3 kr számítottak.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A közutakról és vámokról szóló 1890. évi I. t.-c. életbeléptetése.

III.

Fontosak és egészen újak az 1890. évi I. t.-c. cikkeknek az u. n. községi közlekedési (vicinál) közutakra vonatkozó intézkedései.

Ezeknek hálózatát az alispán készítetteti el. Az ő feladata azon községek jegyzékét is összeállítani, melyek ezen közutak köré, azoknak építése, főtartása és kezelése végett csoportosítandók, s ezen tervezetet a törvényhatósági közgyűlésnek előző megállapítás végett bemutatni.

Valamely utnak a vicinális utak sorába való fölvetelét vagy újon való kiépítését az alispánnal magánfél is kérelmezheti.

A megyei közgyűlés a községi közlekedési (vicinál) utak hálózatát és tervezetét megállapítván, az alispán minden egyes utra nézve helyszíni tárgyalást köteles kitűzni s ahhoz a csoportosítani tervezett községek előljáróságait, valamint más nagyobb mértékben érdekeltet, milyenek a kereskedelmi vagy ipari vállalatok stb. meghívja s a tárgyalás eredményéhez képest nemcsak az érdekeltég kérdésében, de a fölött is határoz, hogy a csoport keretébe bevont községek és érdekelték mily százalékarányban lesznek kötelesek a közut építéséhez, főtartásához és kezeléséhez hozzájárulni.

Ez igen fontos jog. Nemcsak azért, mert kívánatos, hogy ezen közutak hálózatába csakis olyanok vétessenek föl, melyek jelleükénél fogva valóban azok, de azért is, hogy a községek az osztó igazság mértéke szerint terheltessenek.

Módjában lesz az alispánnak hasonló esetben a fölött is határozni, hogy a törvény-

hatóság tartozik-e a községeknek segínyt nyújtani, s ha igen, mily mértékben?

Méltányos rendelkezése a törvénynek, hogy az illető község terhére eső arány megállapításánál számbavehető az, ha a község területén valamely jelentékenyebb kereskedelmi vagy iparvállalat létezik, mely az utvonal használatát a rendesnél fokozottabb mértékben veszi igénybe, míg másfelől a kereskedelmi vagy iparvállalatoknál mindig számbaveendő azon teherrészlet, melyet ezek, mint esetleg az uthoz való hozzájárulásra kötelezett községek kötelekhez tartozó adózók, a községi kivetés alapján fizetni kötelesek lesznek.

Az alispán határozata ellen az érdekelték 15 napon belül a közigazgatási bizottsághoz, eltérő határozatok esetében a kereskedelemügyi miniszterhez fölfolyamodhatnak.

A hozzájárulás részleteire nézve világosan kimondja a törvény, hogy azok lehetőleg természetben, közmunka útján rovasanak le.

A hozzájárulás részleteinek fedezéséről minden község maga köteles gondoskodni, oly formán, hogy a hozzájárulás a végrehajtandó munkálatok természetéhez képest akár készpénzben, akár közmunkaerővel teljesítesenek.

A készpénzben való hozzájárulás összegét a község évi költségelőirányzatába köteles fölvenni, s ha erről évközben kellene gondoskodnia s rávalója nincs, községi pótlékokat kell kivetnie.

A természetben teljesített hozzájárulás lerovására fölhasznált közmunkaleszolgáltatás a községi közmunkatartozásba betudatik.

Az e tekintetben hozott községi határozatok 15 napon belül másodfokon az alispánhoz, harmadfokon végeldöntés végett, a közigazgatási bizottsághoz fölbbebezhető.

A községi vicinális utak közigazgatásának helyes ellátása érdekében a törvény egy egészen új közeget, az uti bizottságokat, rendeli megalakíttatni.

Ezen bizottságok rendszerint minden érdekeltégi csoportra nézve külön, a járási főszolgabíróból, a községi előljáróság egy-egy tagjából s a képviselő testületek kebeléből 3 évre választandó kiküldöttekből s s azon külön érdekeltéknek egy-egy képviselőjéből alakítandók, kik az utvonal főtartása költségeinek kivetésénél számba vétettek.

Hogy a törvényhozó ezen újdonsült bizottsághoz nem sok reményt fűz, kitűnik onnan, hogy már eleve föltételezi azt: mikép az alispán olyan helyzetbe juthat, hogy valamelyiknek működését megszüntetni lesz kénytelen. Ilyen esetben a bizottság összes teendői persze a főszolgabíró nyakába szakadnak, de az alispán őt valamely alkalmas érdekelttel helyettesítheti is.

Az alispán állapítja meg azt, hogy az egyes előljáróságok mely tagja vegyen részt az uti bizottságban, és hogy abba az egyes községek képviselő testülete által hány tag küldendő ki.

A bizottság elnöke a főszolgabíró. A határozatok szótöbbséggel hozatnak. Szavazatok egyenlősége esetében az elnök dönt. A tagok nem díjaztatnak és működésük ideje alatt az illető utvonal építésének, főtartásának vagy szállításának munkálataira nem vállalkozhatnak.

Az uti bizottságnak — ha elvégzi — bokros teendői vannak.

Hatásköréhez tartozik az illető közut építésének keresztülvitele, a főtartás és kezelés körül való intézkedés és ellenőrzés. Az építés, kezelés és fentartás évi költségelőirányzatának megállapítása. Az egyes

TÁRCA.

Gráven Lajos emlékezete.

(1806—1890.)

— Folytatás. —

Hogy tulajdonképen hogy hitták Grávent, mi üzte messze honától, kik voltak szülei, mily sorsban részesültek testvérei Oroszországnak Szibériával fenyegető vaskarjai a'at? mindezeket ő magával a sirba vitte, s talán csak az ő öreg tisztelő barátja, tudta, Lónyay Gábor. Eddig iratokra nem bukkantunk, mely az ő kiltéről némi útmutatást adna. A legbizalmasb leveleket megsemmisítette; amely levélben csak neve fordult volna elő valamely ki nem kerülhető fontos ügyet illetően, ott a helyet szépen kiállította. Ő tudta, miért? de a titkos fátyolt fellebbentenie nem lehetett a lengyelek szabadságáért rajongónak multjáról. — Deregnőbe vállrózsás barna egyenruhában jött, nadrágján széles vörös zsinór vonult végig és deli alakját köpeny fedte; fegyvere egy hosszú egycsőű puská volt, mely még mai napig is megvan. Egy táskában valószínűleg családi iratokat és pénzt hozott magával. A határon át Zulavski osztrák tiszt kalauzolása mellett jött *Kandó Kálmán* házához. Így érkezett aztán onnan Deregnőbe titkon, a gyors menekülés kézzelfogható jeleivel Gráven. Amelyik szobát akkor elfoglalta, ugyanabban végezte életét. 58 évig lakott egy szobában, „hisz” egy embernek igen kevés kell — szokta mondani gyakrabban. Lakhatott volna tágas és pompás szobában: de a nagy szobát inkább engedte a maga

leghibebb barátainak, a könyveknek, melyek évről-évre szaporodtak, s ma a levelek, összegyűjtött újságok és remeknél remekebb, több nyelven írt könyvek halmazánál állunk ama könyvtárszobában.

Gráven (úgy mondják, hogy a lengyel főri családból származott férfinak ez csak alneve, t. i. ebből: *Graf N.*) Deregnőben idejövetele kezdetén különös kedvvel foglalkozott a kertészettel. Olóval, fűrészszel lehetett őt látni naponkint kétszer a kissé távoleső Várkertben, mely alatta kitűnően rendezett kertté nőtte ki magát s gyümölcséről, faiskoláiról az egész vidéken nagy hírnek örvendett. A béregi birtokok egy részének megvásárlása és rendezése szinte azon időbe esik. A szabad természetben kereste a vidulást szerencsétlen sorsa után, s ha elhallgatott kerti ollójának csattogása, elővette napi olvasmányait. Folyton tanult s a világi napi események rendkívül érdekelték. Látta, hogy Magyarország lett az a hely számára, hol élnie és halnia kell, tehát a magyar nyelv tanuláshoz fogott. *Hallár* várkerti méhészt volt első nyelvmestere, aki később gyors előhaladásával csak abból a szempontból nem volt megelégedve, hogy őt magyarosan nem egyszer kiszidta, ha a Várkertben rendetlenséget tapasztalt. Grávennek azonban deregnői tartózkodása sem volt zavartalan.

Tudjuk, hogy a deregnői kastély a tisztultabb politikai nézetek színhelye volt. Gyakran gyűltek itt össze a vidék nevezetes urai; már a családdal való rokonság folytán is gyakrabban megfordultak itt a *Kazinczyak* s azon kor nevezetes írói. Gráven a Lónyay-ház barátaival csakhamar összeköttetésbe lépett; megszerették a derék lengyel hazafit. Beköszöntött a magyar szabadságharc

nevezetes ideje, s Deregnő felé több ellenséges szem tekintett, jóllehet Gráven tényleg nem vett részt a szabadságharcban; csak ő tudhatta okát, miért felelt nemmel a *Bem* levelére. Azon időben nem egy lengyel menekült talált biztos helyet a magyar nagyurak udvarokban. Annak is híre ment, hogy Deregnőben tartózkodik *egyvalaki*, hátha az lenne, kit az Oroszországból vett utasítások nyomán oly igen kerestet a bécsi kormány? 48 után, majd az 50 es évek legelején 3 kutatás történt Deregnőben. Gráven volt az az idegen, akit mindenáron elfogni kívántak. A gondviselés azonban megőrizte ellenségei kezétől. Hosszú keresés után a csendőrségnek eredmény nélkül kellett visszatérnie; mivel Gráven hetekig a Várkertben tartózkodott, hova Deregnő nevezetes uradalmi felügyelője, *Petrovics János* (Petrovics Frigyes akadémikus testvére) naponkint eleséget küldött számára. Gráven a szabad természetben vett magyar leckeóráknak ez alkalommal ugyancsak hasznát vette. A másik esetben lovas zsandárok vették körül a kastélyt, a ki és bemenet útja el volt vágva. Rejtékhelyére most sem bukkantak, pedig bejárták a pinéket, átlukgatták a kastélypadon a fűmaggal és aszalt gyümölcsrel telt nagy zsákokat. A harmadik keresés alkalmával Gráven Beregben tartózkodott, s most már szobája átvizsgálását követelték titkos iratok keresése végett. Hűségesen lepecsételték szobáját. Gráven éveken át a legnagyobb nyughatatlanságban élt. Lassan-lassan felderült a békésebb idő hajnala s Gráven ismét a családnál folytatta rendszeres munkálkodását, melytől aggkoráig el nem tért. Fenkölt szellemű férfinak maradt mindig, mint a család, melynek köréből ideköltözött és amelynek körében most élt; sőt mondhatni, hogy

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

községekre és érdekeltekre kivetett hozzájárulási arány alapján eső teljesítmények kiszabása. A jogerejűleg megállapított hozzájárulások vagy egyéb követelések beszedése, illetve beszolgáltatása és felelősség mellett való kezelése iránt való intézkedés. Az évi zárószámadás átvizsgálása; általában az illető községi közlekedési, utvonali közigazgatásának fölügyelete és ellenőrzése, szükség esetében a megfelelő intézkedések elrendelése.

Határozatai ellen 15 napon belül az alispánhoz, onnan a közigazgatási bizottsághoz lehet föllebezni, mely utóbbi végérvényesen határoz.

A községi közlekedési utak közigazgatása az uti bizottságok elnökének feladata, ki annak törvény és szabályszerű vezetéseért személyesen felelős.

Ha valamely község utasításának eleget nem tenne, jogositva van a község terhére intézkedni. Ez esetben a fölmerülő kiadások az elnök által közigazgatási uton behajthatók.

Határozatai ellen 15 napon belül az alispánhoz, onnan a közigazgatási bizottsághoz föllebezhetők. Utóbbi végérvényesen határoz.

A községi közlekedési utvonalak műszaki szolgálatának ellátása végett az uti bizottság által községi mérnökök alkalmazhatók. Számukat, működésük területét, fizetésüket és egyéb járulékaikat az érdekeltségi csoportoknak ehhez való hozzájárulását az alispán határozza meg. Ő nevezi ki őket ideiglenesen, véglegesen vagy szerződéses jelleggel.

Ezen állásra csak okleveles mérnök nevezhető ki, s ez közvetlenül az uti bizottság elnökének van alárendelve s fegyelmi ügyekben a községi alkalmazottakra vonatkozó fegyelmi határozatok alkalmazandók.

Az évi előirányzat és a zárószámadás, továbbá az illető utvonalon az év folyamán történt intézkedésekről szóló jelentés az uti bizottság elnöke által az alispánhoz fölterjesztendő, ki ezen utak jókarban tartására nézve fölügyeletet gyakorolni, a bizottságokat megfelelő intézkedésekre utasítani, sőt szükség esetén — a mennyiben a bizottság az ut építéséről és föntartásáról kellően nem gondoskodik — a bizottság elnöke utján közvetlenül is intézkedni.

Ezen intézkedések ellen 15 napon belül a közigazgatási bizottsághoz lehet föllebezni. (Valjon ez véglegesen határoz-e? a törvényben nincs megmondva.)

A nagyközségek és rendezett tanácsú városok az általuk föntartott községi közlekedési utvonalak tekintetében a csoport-

tosított községekre vonatkozólag föntebb felsorolt határozatok alatt állanak, s ha ezek a csoportba bevonatnának, a többi községekkel egyenlő elbánás alá esnek.

A községi közlekedési közutakra vonatkozó határozatok azon közlekedési és gazdasági utakra, melyek előállítására és föntartására, valamely vasut építésével kapcsolatban a vasuti vállalatot terhelik, nem alkalmazhatók.

E részletben a község kérelmére az alispán a szükséges intézkedéseket a vasuti vállalatnál szorgalmazza s ha ez eredményre nem vezetne, a kereskedelemügyi miniszterhez jelentést tesz, a ki végérvényesen intézkedik.

Befejező jövő cikkünkben még a községi közmunkaerő által föntartandó községi (köz-dülő) közutakra vonatkozó törvényes intézkedéseket fogjuk ösmertetni.

„Községi Közlöny.”

A vármegye gyűlésterméből.

(Vége.)

A közgyűlést megelőzőleg tartott állandó választ. ülésen élénk vitát provokált a vármegye főszámvevőjének abbéli előterjesztése, hogy az 1890. évi I. t. c. által a számvevőséghez utalt óriási munkaszaporulatra való tekintettel még egy alszámvevői állás rendszeresíttessék, s azon felül és a jelenlegi létszám mellett állandóan még egy napidíjas is alkalmaztassék a számvevői hivatalnál. *Viczmány Ödön* főjegyző elvben egyetértett ugyan a főszámvevő előterjesztésével, de úgy ezt, mint az új munkakörben érdekelt más hivatalok részéről is várható előterjesztéseket behatóbb tanulmányozás és javaslatlással végett küldöttséghez kívánta utasítani. Főszámvevő előterjesztését kellő részletességgel legott megokolván és az idézett törvényeknek a számvevőség ügykörébe vágó §-ait, ugyszintén a szakminiszeri utasításoknak ide vonatkozó rendelkezéseit ösmertetvén, a közérdek kockázatát nélkül elodíhatatlan kérdést, az ügy sürgősségénél fogva, s tekintettel arra, hogy a személyszaporítást az utadő-ügy előmunkálatával járó teendők igénylik leginkább — *szavazással* kérte eldönteni. Az állandó választmány nagy többsége a főszámvevő előterjesztésének fogván pártját s azt a közgyűlés is helyeselve a második alszámvevői állásnak már ez évi júl. hó 1-től leendő rendszeresíttetése, ugyszintén annak megengedése végett, hogy a számvevőségnél kiegészítő munkaerő gyanánt még egy napidíjas is alkalmaztassék, a belügyminiszterhez felterjesztés intézkedést.

A deregnyő vajáni hid kérdése felelevenítetvén, az 1890. évi I. t. c. 16 §-a alapján felkérte a keresk. miniszter, hogy Ungvármegye közönségét az ott lévő műszaki iratok alapján mielőbbi határozathozatalra serkenteni s a szomszédos két törvényhatóság területi határszélén fekvő műtárgynak közös erővel leendő felépítésére kötelezni méltóztassék. — A Homonna mellett fekvő laborczi, a trepez-ke'cei és a koskóczi vámos hidak vámszedésre való jogosultságának újabb öt évre meg-

hosszabbítása kérelmezte t. — ugyszintén felterjesztés intézkedést a keresk. miniszterhez avégből is, hogy a községek részére szállítandó tüzfecskendők a mezőgazdasági gépeknek megadott vasuti fuvarkezdvevényekben részesíttessék.

Az 1890. évre szóló utftentartási költségvetés átdolgoztatván, a 90 000 fról 26,000 fra leszállított hiánylatnak az állampénztárából leendő fedezése iránt a keresk. miniszterhez f.lirat intézkedést.

A születettek anyakönyvének törvényes viszonossága ügyében keletkezett vallás és közokt. ügyi minist. rendelet felolvasatván, kihirdetett s további miheztartás végett a „Zemplén” hivatalos részében közzététetni rendeltetett.

A vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet nyugdíjintézeti alapjáról szóló választmányi jelentés tudomásul vétetett. — A Homonnán felállítatni kért második gyógyszerár kérdése a közegészségügyi bizottság véleménye alapján egyhangulag kedvező elintéztést nyert. — S.-a.-Ujhely város függő adósságainak konvertálására vonatkozó határozatát jóváhagyatni kérte, — az ügy véleményes előterjesztés, különösen pedig a felhalmozódott váltó adósságok keletkezésének megvizsgálása és annak megbírálása végett, hogy ez adósságok keletkezése alkalmával a törvényes formáknak elégtételt-e, küldöttséghez utasított. — Az ezredéves nemzeti ünnepség módzatainak előkészítése céljából főispán ömeltóságának elnöke alatt 50 tagu küldöttség alakított. — A vármegye kezelése alatt álló közigazgatási régibb letéteknek az évi szept. hó 15-éig leendő rendezésére a szakküldöttség felhívott. — *Bencsik Ferdinánd* nyugalmazott vm. utbiztosnak az utftentartás alapjáról 20 ftnyi kegydíj megszavaztatott.

Bubics Zsigmond püspök ömeltóságának abbéli átirata, hogy a vármegye területén lévő r. kath. hitfelekezeti iskolák tanfelügyelőjévé *Medveczky Ede* káptalani kanonok nevezetett ki, — tudomásul vétetett.

Tarnóczy Gusztáv gépgyáros a *Walser cég* ellen feljelentést tett a kir. belügyminiszeriumnál, hogy a most nevezett gyáros által a községeknek kiszolgáltatott tüzi fecskendők nem felelnek meg a szerződés feltételeinek. E feljelentés a vármegyéhez leküldetvén, a közgyűlésben hosszabb eszmecsere és némi perpatvar után felkéretni határozatott a belügyminiszter, hogy az állítólagos visszaéléseket saját kiküldött szakközlegével vétesse vizsgálat alá; — ez ügyvel kapcsolatban felhívattak a községek előjárói, hogy a szállítandó tüzöltő szerekre vonatkozó szerződéseket a képviselő testületek elé terjesszék s kellő megfontolás és határozathozatal után azokat a vonatkozó összes iratok kapcsolatában nyujtsák be a vármegye közgyűléséhez megerősítés végett; — egyben pedig felhívattak a járási főszolgabírák, hogy a helyi tüzöltőságot közösenként szervezvé, a gyárosoktól érkező tüzi fecskendőket hasznavehetőség tekintetében, ugyszintén, hogy a szerződéses feltételeknek megfelelően-e, esetről-esetre vegyék vizsgálat alá.

A vármegyei nyugdíjintézetnek módosított alapszabályai elfogadtatván, megerősítés végett a belügyminiszeriumhoz felterjesztettek. Az új alap szabálytervezetben az évi fizetés után kirótt, állandó 4%-es tartozás leszállított 2%re; az özevegyi javadalmazás és gyermeki ellátás mértéke átvétetett a nyugdíjtörvénynek (1885. XI. t. c.) 36. és 46. §§-aiból; továbbá felvetetett egy új § is, mely viszonzosság tekintetéből az id. törv. c. 8. §-ához simul; végül kimondatik az új szabály-

eme szellem ápolásában nem kis része volt *Gráven*-nek. Grávent közelebből és huzamosb ideig kellett ismerni, és aki ismerte, csak az tudta méltányolni lelke nemességét. Az ő felzárása bizonyos dolgokban s érvelése az adott esetekben olyan volt, hogy lehetetlen volt köréből lelkesedés nélkül távoznia.

Azt mondták sokan életében róla, hogy nyers, gyakran kiméletlen. Az igaz. volt rá eset; de hit az igazságnak a szeplőtlen becsületesség védelmének s a nem-s elvek terjesztésének mindig embe-re volt. A szegényeket pirtolta, segítette, ha megérdemelték; hanem megegett, hogy néha embereiben csalatkozott s az ilyenek aztán többé személe jönni nem mertek. Különösen nagy barátja volt *Gráven Lajos* az igyekvő tanulóifjúságnak. Hi észrevett a faluban egy-egy ügyes parasztfiú, azt saját költségén taníttatta ki kertésznek, gépés-nek, gazdának s így tovább. A jó deákoknak pedig igazán szerető atya volt. Ha nagy szünetelőre hízartért a gimnáziumi tanuló, a jó bizonyítvány elolvasása után jött a szép buzdítás s egy pár jó olvasni való könyv; mert a Gráven úr könyvtárában mindenki számára akadt könyv. de csak olvasni! Így aztán a tudományos pályára lépők és *Gráven* közt később is megmaradt ama kedves viszony, mely az ifjú keblet nemesítette, kalauzolta az életrevaló legégszégesebb elvekkel. Sokszor örömmel emlegette, hogy ime, már ezek és ezek kerültek ki *Deregnyőből*; s örömben usótt pillantása, ha egyik-ről-másikról hallotta, hogy a magyar irodalom munkái közé szegődött. Ha utazásában meglátogatta a várost, melyben a deregnyei diákok tanultak, nem tartotta méltósága alatt álló dolognak a szerény diákok felkeresését, s ilyenkor pár forint

is jutott jó könyvekre. A könyv volt az, miért nem sajnálta a pénzt; ezt bizonyítja egész élete s rengeteg, becses könyvtára, mely *Deregnyőben* maradt halála után.

Deregnyő, mivel egy *Gráven* élt benne, lelkesítő helye volt a tudomány és irodalom megkedvelésének. A nemes példa meg is termé gyümölcset. Aránylag a csekély *Deregnyőből* sok derék ifjú került a tudományos pályára. Többet mondunk: ő még az udvari cselédséget is nevelni akarta olvasás által. Szívesen adott olvasni való könyvet mindenkinek, csak rendszeren visszadja. Ily nemes ügyeket csak üdvös nyomokat hagyhatott maga után. Kü'öben *Gráven* a vidék értelmiségének, a hozzá forduló írók- és tudósoknak egyenlő szívességgel adott használat végett kü'ön-féle szakba vágó műveket, becses kéziratokat, s b. Többször panaszkodott, hogy ennél meg amannál is vannak könyvei s nem hozzák vissza. Könyveit nagyrabecsült; mert tudta, hogy mily drága pénztökeje fekszik azokban. Könyveket elajándékozni még barátainak, az általa különösen pirtfogott ifjaknak sem szokta. Inkább pénzt adott másnak könyvre, de egyszer megszerzett könyvétől meg nem vált. Könyveit gondozta is! A kötetlen könyveket nem sokig tűrte magánál a könyvkötők leg nagyobb öröme; hanem bekötötte azokat és pedig vagy egészen vászonba vagy félb'be há-aranyozással. A mai divatos cifra kötéseket ki nem állhatta. »A könyv, barátom, nem puccos kisasszony, akinek a szive akármilyen lehet!« Ezeket mondta egyszer egy bizonyosnak, aki azt a megjegyzést tette, hogy jobban mutatnának könyvei az állványokon, ha nem volna nekik bebo-

ritva mind diógyőri papírossal. Megjegyzendő, hogy *Gráven*, mielőtt kötött könyvei hazakerültek, papírral borította be azok tábláját: ruházta azokat, mint az atya gyermekeit. Rendesen a sarkokra írta aztán a címeket. Ez neki mulatsága volt. Kis szobája mindig tele volt könyvvel, iratokkal. Nagy könyvtárszobájában pedig, az állványokon három-négy sorban elhelyezett könyvek rendtől eltekintve, halomban voltak a jelesebbnél jelesebb könyvek nagy szorgalommal gyűjtött régi iratok. Napi lapjait is gyűjtötte évfolyamok szerint, valamint a leveleket is, mely ket, spárgával átkötve, lídákban tartott, *Gráven finom érszékel* árt a művek megválasztásánál s könyvészeti pontossága annyira ment, hogy a nagy emberek halálózásáról szóló jelentéseket is gyűjtötte; a kötés alá kü'dött könyvekről leszkított külső pap'rlapokat az azokon található könyvhirdetések miatt szinte csomókba kötötte s a könyvjegyzékek osztályába helyezte. Hogy *Gráven* va'akit könyvesháznak könyvhalma-zához egyedül bebocsátott volna, arra eset nem volt. Már az is kiváló jel: volt a jóakarata, ha az ember vele odamehetett rövid időre a kívánt könyvet kikeresni. Lomtárnak tekintette az ember szobáját; de ő abban mindent megtalált gyorsan. Tan azért nem eresztett má t könyvtárába, hogy az ott látszó rendetlenségben az ő rendjét meg ne zavarja. Fenn is maradtak könyvei minden hiba nélkül; mert a könyvtárban felállított egérfogók, a lyukacsos edényekben elhelyezett karbol, a bőven elszórt egérméreg védték a könyveket könnyen szaporodó ellenségeiktől.

Paszlavszy Sándor.

(Vége köv.)

Folytatás a mellékleten.

(Diák-majális). A nagyszabásúak ígérkező diák-majális iránt városszerte élénk az érdeklődés. Utón utólag csak arról beszélnek s beszéd közben kicsinynek, nagyok örömül a szemébe, öröm az ajkára. A kis „bafisch”-ektől kezdve a nyiló bim-bóig, a legkisebb diák-mesterembertől föl a nőülendő fiatalokig hetek óta már a majálisról álmodik mindegyik. Bár merre menjünk: mindenütt ostromnak vagyunk kitéve, egy vagy más dologban, a mulatságra vonatkozólag. Azért, hogy teljesen biztos feleletet adhassunk, utána jártunk a dolognak s a következőket tudtuk meg. A gimn. ifjuság reggeli 7 órákor zászlók alatt, lampionokkal *Mányi* bandája kíséretében a gimn. épületéből kiindulva, a szomszédos utcákon s a Rákóczi-utcán végigmenve, a nagy törsde előtt vonul ki a *Torsás*-ra, hol a délelőtti társasjátékokkal tölti el. A délutáni órákban pedig megkezdik a zsák- és verseny futtasokat, mulattató labdajátékokat, tornázást és a különféle kacagató produkciókat. A tánc-szünet alatt, mint már megírtuk, hánverseny és szavalást rendez. A program tehát elég változatos és sokat ígérő. Vegyük hozzá még azt, hogy este fényes tuzi játék lesz, melyet egyes rendező kezek a *Torsás* átellenében levő katonai lövőtérnek golyófogó magasiatáról fognak időközönként felroppenteni: élvezetes egy mulatságnak nézünk eléje. Sőt, mint értesülünk, a buzgó rendezőség különféle meglepetésekben is készül a közönséget részesíteni. Már eddigelé a jegyek nagy része elfogyott; kívánatos, hogy mind elfogyjon. Még egyszer figyelmeztetjük tehát mindazokat, akik *véletlenségből* meghívót talán nem kaptak, hogy ebbeli igényüket *Fekete Fidé*l gimn. tanárnak sziveskedjenek tudomására juttatni.

(Statisztika). Előttünk fekszik a kassai kereskedelmi és iparkamarának a kerület kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyairól a kereskedelemügyi minster elé terjesztett 1889 évi jelentése, melyet kiváló szakértelemmel s valóban hangyaszorgalommal *Deil Jenő* kamarai titkár állított egybe. A kolosszális mű, mely a fent említett viszonyoknak alapos ösmertetésén kívül a kereskedelmi és ipari ügyeknek remek tollal írott apológiája is egyszersmind, megérdemli, hogy a szakemberek tanulmányozzák s abból az alapos ösmertéken kívül igaz lelkesedést is merítsenek. Addig is, míg e kiváló becses bír, impozáns terjedelmű, munkát részletesebben ösmertethetők, kijegyezzük belőle a következő, s t. olvasóinkra nézve is érdekes és tanulságos számadatokat: Zemplén szőlőterülete 15,890 kat. hold; ezen termelt 1889-ben közönséges fehér bor 45,491 hektoliter, 972,004 ft értékben; finom csemegebor 13,935 hl. 812,150 ft ért., asszabor 9,680 hl. 1,377,800 ft értékben. Szőlő eladatott 11,413 klg. 5385 ft értékben, mindez együttvéve: 3,167,339 ft, mely számból eklatánsul látszik, mily roppant közvagyon képvisel vármegyénk területén a szőlőtermelés. De tovább menve legyünk kíváncsiak tudni, milyen lábón áll vármegyénk területén az állattenyésztés? 1889-ben ló volt 31,262 db. szarvasmarha 103,561 db, (egy négyszög kilométeren majd 17 db), juh 128,899 db., sertés 44,857 db. — Erdeje van vármegyénknek 307,182 kat. hold, ebből tölgyes 75,166, bükkös és vegyes 229,358, fenyves 2658 hold. A bank- és hitelügyek állásáról, pl. S.-a.-Ujhelyben, tájékoztatást nyújtanak a következő számok: a keresk. ipar-term és hitelbank befizetett részvényitkéje: 80,000 ft, tartalékalapja: 25,041 ft, 1888. évi tiszta nyeresége 12,861 ft, osztalék részvényenkint 10 ft; a népbank bef. r. t. 70,000 ft, tart. a. 25,455 ft, tiszta nyeresemény 8293 ft, oszt. 8 ft; a takarékpénztár bef. r. t. 60,000 ft, tart. a. 38,400 ft, tiszta ny. 20,276 ft, oszt. 24 ft; a polgári takarékp. bef. r. t. 92,600 ft, tart. a. 21,505 ft, tiszta nyeresemény 12,251 ft, oszt. 6 ft. — A postaforgalom kimutatásából érdekes megtudni, hogy Zemplénvármegye területére 1889-ben érkezett pénzes levelekben, csomagok értékében és postautalványokkal közel 19 millió forint; a postaforgalomból vármegyénkben volt az évi tiszta jöv.: 1,557,660 ft 68 kr. A Zemplénben írt és postára adott levelek száma 149,280 db. Ilyen érdekesnél érdekesebb statisztikai a datokban bővelkedik a derék mű, melynek beküldés-ért érdemes szerzője fogadja köszönetünket.

(Kiképzett ápolónő). Az országos vöröskereszt-egyletnek s.-a. ujhelyi fiókja *Özv. Pletenyik János*net a n.-mihályi közkórházban működő vöröskereszt-egyleti apo ó nénikék utmutatása szerint s ugyanott a betegek ápolásában kiképezettvén, nevezett ápolónő e téren való teljes jártasságáról kitünő bizonyítványt nyert; amiért is öt szivesen ajánljuk mindama családok figyelmébe. kiknek sulyos betegük mellett ügyes, hu- és önfeláldozó ápolónőre lenne szükségük. Bővebb utbaigazítással bármikor és bárkinél teljes készséggel szolgál *Chyzer Kornél* dr. vármegyei főorvos S.-a.-Ujhelyben.

(Uj kártekonny) férget talált egy helybeli polgár, mi egészen ellepte árpa földjét és már teljesen el is pusztította, s most a szomszéd foldre húzódik, kiszívja a levézet rostjaiból minden nedvet. A bogár poncóróhoz hasonló hosszas formájú állatka itten eddig ismeretlen volt.

(A rendőrség köréből.) Közelébb a rendőrség több helyes intézkedést léptetett életbe. Nevezetesen: a vármegyei kútról a nyári hónapokban d. e. 10 órától, esteli 8 óráig csöbörrel, hordóval vagy más nagyobb edényvel a vízfordást tiltotta. Ezen intézkedés, tekintettel hogy a különben is kevés vizet szolgáltató kut a város nagy részének van hivatva ivóvizet szolgáltatni, ahelyett hogy csöbörrel hordókkal elfoglalják és a vizet más célra használgatják — tejjességgel helyes. Tessék a mosáshoz vagy öntözéshez vagy marhahatározatához vizet másutt beszerezni; — továbbá a kereskedők boltjai előtt, a néhol halomszámra kirakott portéka és ládák, mint a szabad közlekedés akadályai, eltávolítottak.

(A kir. törvényszékről.) Titokzatos bűnügy került végtárgyalásra a múlt hó huszonnyolcadikán az ujhelyi kir. törvényszék előtt. Kettős gyilkossággal vádolva állott Ifj. Kádár Mihály, kesznyéteni lakos a bíróság előtt s bizony, ha a vád alaposága bebizonyul, nehezen keruli el az akasztófát. A bűnügy részletei a következők: Kesznyéten község végén, a temető mellett, egy pincészerű üregben több év óta lakott Oláh Sára körülbelül 40 éves elzülött nő, Lajos nevű 12 éves fiával s napszamoskodással, munka hiányában pedig koldulással tengette életét. Mult évi július hó 15-én, reggel, halva találták Oláh Sárát és fiát a pince üregben, számtalan sebtől elboriiva. A faluban Ifj. Kádár Mihályt, ki nejtől különválva élt, gyanúsították a gyilkossággal, mert hírszerint Oláh Sárának a szeretője volt s ez halála előtt többeknek mondta, hogyha megölve találják, Kádár ölte meg Ifj. Kádár Mihály egy Barna Samu nevű kis fiával a gyilkosság éjjelén lovait őrizte. A kis fiu észrevette, hogy a sötét borus éjjel Kádár eltávozott mellőle, s midőn visszajövedele után kérdezte „hol volt Miska bácsi?” — durván felte hallgass mert téged is megszurlok. Mint-hogy a jobb módú földműves családból származott Kádár szégyenelte, hogy Oláh Sára mindenki előtt őt mondja a szeretőjének többek előtt fenyegette is Oláh Sárát: a gyilkosság lélektani indoka is beigazoltak látszott s a csendőrség Kádárt letartoztatván, ellenében az eljárás megindított. A végtárgyalás alkalmával Kádár határozottan tagadta, hogy a kettős gyilkosságot ő követte el s az ellene felmerült gyanu annál kevésbé bizonyult alaposnak, mert a gyilkosság éjjelén az Oláh Sára lakásától alig 50 lépés távolságra, ismeretlen oláh-cigányok is tanyáztak s így nem lehetetlen, hogy a gyilkosságott ezek hajtották végre. — Bajusz József alapos védőbeszéde után a kir. törvényszék felmentette tehát Ifj. Kádár Mihályt a rettenetes vád alól s visszaadta a társadalomnak, a szerencsétlen embert, ki lehet, hogy csak a tények végzetes találkozása folytán került a vádlottak padjára. — Folyó hó 30-án ismét főbenjáró ügyben hozott ítéletet a kir. törvényszék. — *Bacsó György* bister lakos volt vádolva, szándékos emberöléssel, ugyanis *Bacsó György* f. évi márc. 8-án együtt mulatott Alsó Hutka János bister lakossal egy kajatái erdőőr házában s hazamenet a Kajatárol Bistere vezető uton, a meglehetősen mámoros utitársak összeveszttek. — A veszekedés vége az lett, hogy az erősebb Alsó Hutka János földhöz vágta *Bacsó Györgyöt* s egy baltával fejét többször megütötte. — *Bacsó* halálos veszedelemben látván életét a végzetes pillanatban kiragadta a baltát a Hutka kezéből és ezt addig ütötte míg csak a kapott sérülésektől elerőtlenedett Hutka *Bacsót* el nem eresztette, *Bacsó György* ezután vérszen, nagy jajgatással befutott Kajatára, a hol sulyos sebeit bekötözték. — Alsó Hutka Jánost szekerem vitték ha ismerősei s a fején és nyakán levő tátongó sebek következtében pár nap mulva meghalt a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. *Bacsó György* a végtárgyaláskor azt állította, hogy ő csupán önvédelemből midőn látta, hogy Hutka Jánostól életét másképp meg nem mentheti, vagdalkozott maga körül, fekvőhelyzetében a Hutkától elvett baltával. — A kir. törvényszék a védekezését nem fogadta el, különösen abból az okból nem, mert *Bacsó György* fekvő helyzetből nem ejthetett volna Hutkán halált okozó sebeket; amiért is *Bacsó Györgyöt* erős felindulásban végrehajtott szádékos emberölés miatt két és fél évi börtönre ítélte.

(A zemplénmegyei tanító egyesület) S. Patkon múlt hó 28-án tartotta az ujból megválasztott elnök, *Desső Lajos*, vezetés alatt a kir. tanfelügyelő és számos vendég jelenlétében igen népes közgyűlést, mely a tisztikar megválasztásával kezdődött. A több mint 3 órányi viaskodást igénylő választások után a IV. egyetemes tanító-gyűlés elé terjesztendő, az egyes előadók által készített tanügyi javaslatok kerültek tárgyalás alá. A szellemi munkában kiforadt ország nap számosaik üdülést találtak a városházánál rendezett jó ebédben és az egymást követő dikciókban. Az első felköszöntőt *Desső Lajos* tanítóképező intézeti igazgató mondta *Csáky Albin* gf. közokt. minsterre. Tiszteket mondtak még a jelenlevő gimn. és akad. tanárok, a város főbírája, *Czinké István* erdőbényei ev. ref. és *Pusa Sándor* sárospataki g. k. lelkészek. *Pompás* humortól duzzadó és a jelenlevőket a legjobb kedvre derítő dikciók *Veress Ferenc*, képző.

int. tanártól kerültek ki. A vígan töltött órák után ismét hozzálátott a közgyűlés félbenmaradt feladatának teljesítéséhez és csak a beállott est és az indulás órája vetett végett a tanácskozásonak. — e.

(Mezőgazdasági kilátások). Vármegyénk felső vidékéről a következő gazdasági tudósításokat vetjük: *A varannai járás* területén az őszi termények igen jól fejlődtek, tenyészetük 8—10 nappal előbbre van a szokottnál, az őszi rozs kitünő terméssei kecsegtet, az őszi búzát a rozsa fenyegeti. Az Ondava és Tapoly völgyében a tavaszi kalászos vetemények kitünően állanak, kivéven az árpát, melynek a rozsa már eddig is sokat ártott. A kapás növényektől jó eredményt várnak; szépen diszlik a mesterséges takarmány, a réti széna jó közepesnek mondható. Gyümölcsstermelésről szó sem lehet, a cserebogár és hernyó mindent, még virágában, semmivé tett. Általában jó évre számítanak. *A gálszécsi járásban* az aratás iránt láptál vérmes remények a kedvezőtlen időjárás miatt tetemesen csökkentek. Buzában, rozsban 6—10 mag várható. Az árpa és zab a tartós szárazság következtében elsárgult s elszáradt. Kaszálók, löherések kielégítő termést hoznak, a hüvelyesek s kapás növények állása jó. — *A n.-mihályi járásban* a gazdaközönség lehető legjobb aratásra számít. — *A homonnai járásban* úgy az őszi, mint a tavaszi kalászos növények, nemkülönbben a tavaszi kapás vetemények oly kitünően fejlődtek s oly dús termést ígérnek, amilyenre ott évtizedek óta nem volt eset. A buza oly buja, hogy helyenkint háromszor is aratták. Takarmány tekintetében valóságos bőségre nyílik kilátás. A cukorrépa is kitünően fejlődik. Gyümölcs nem lesz. Rendkívüli bőségben mutatkozik a bükktermés is. Általában a termés oly áldásos, hogy a legidősebb emberek is csodálattal szemlélik. — *A szivoniai járásban* dús termés mutatkozik. A gazdak oly bőséges esztendőre tartanak számot, aminő a vidéken már réges-régen nem volt. — *A sztrópkai járásban* a növényzet eddigelé szép reményekre nyújt kilátást; minthogy azonban már két hét óta kánikulai hőség van, ha a szárazság tartoz lesz, szomorú következtésektől kell tartani. (Az alsó vidékről várt tudósítások lapunk zirtakor érkezvén, azokat a jövő számban fogjuk közölni; itten csak általánosságban jegyezzük meg, hogy a jelentések kedvezően szólnak. Szerk.).

(Révész Imre) táncitanító, több szüle fölszólitása folytán, új tanfolyamot szándékozik nyitni jun. hó végével, ha arra elegendő növendék jelentkezik. A szünidőben ezt remélni annál inkább lehet, mivel a gimnáziumi tanulók, tekintettel az iskola utolsó időszakára, a mult tanfolyamról el lettek tiltva.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XVI. Hudra János k. r. tanártól.

Már *Sivulcskynak* 22 és fél évig tartó igazgatósága alatt intézetünk szép hírneve széles körben felidézte az érdeklődést minden osztályban. Még a legmagasabb állásu egyének is adandó, alkalommal kedves kötelességüknek ismerték meglátogatni az intézetet; mely körülmény tanügyi életünk szellemének edzésére, a lelkesültség nevelésére nem csekély befolyással volt.

Első látogatónk volt 1792. aug. 13-án *Ürményi József*, királyi személynök s a tanügyek legfőbb igazgatója, ki mint kormánybiztos, a *zempléni főispán*, b. *Orczy József*, beigtatásával levén megbizva, alkalmilag nem mulasztá el intézetünket magas látogatásával megtisztelni.

1798 febr. 12-én *Szentiványi Ferenc* kincstárnok és Sárosvármegének örkös főispánja, hivatalos ügyben megfordulván Zemplénvármegyében, kész örömmel tevé meglátogatását.

Ugyanezen év október havában gr. *Bathányi József* bíboros, Magyarország hg. primása, szencséletetett bennünket. Megnézé előbb a vármegyei archívumot, azután átjött a piaristákhoz; megsemlélte a régi épület újabb építkezéseit; a kollégiumot, tempomot. Egy egész óráig beszélgetett az igazgatóval és a tanári karral tanügyi állapotaink és egyéb körülményeink felől, miatt nagy sokaság gyűlt össze a kollégium kapuja előtt.

Hogy a kíváncsi nép előtt itt időzésének napjait emlékezetessé tegye, nagyúri kedvteléssel 550 forintot szórt el közöttük csupa huszasokban.

1800-ban gr. *Eszterházy József*, főispán többek kíséretében jelent meg. 1803. jul. 17-én ugyancsak gf. *Eszterházy József*, mint helytartótanácsos, a tanulmányi ügyek elnöke, *Beregvármegyéből* visszatértében, hol gr. *Schönbörnt*, a vármegyei főispáni székbe igtatta be, fordult meg házunkban és intézetünkben; részint, hogy udvariansan viszonzozza az igazgatónak *budai* látogatását, részint, hogy a tanuló ifjúság előmeneteléről személyesen is meggyőződjék. Különbben is rendünknek nagy tiszteleje levén, valahányszor ügyünk a helytartótanács-hoz került, ő volt első sorban a leghatalmasabb pártfogónk. Nagy kegyelettel emlegeté mindenkor *Tarnóczy* atyát, ki gyermekéveiben nevelője vala s mint igazi vezércsillag kalauzoló őt a tudomány és erkölcs rögös utain. Ez alkalommal a rhetorikában *Kiss Márton* tanár üdvözölte; utána az osz-

(Diák-majális). A nagyszabásúnak ígérkező diák-majális iránt városszerte élénk az érdeklődés. Uton utfele csak arról beszélnek s beszéd közben kicsinynek, nagyok öröm ül a szemébe, öröm az ajkára. A kis „bafisch”-ektől kezdve a nyiló bimboig, a legkisebb diák-mesterembertől föl a nősülendő fiatalokig hetek óta már a majálisról áldomdik mindegyik. Bár merre menjünk: mindenütt ostromnak vagyunk kitéve, egy vagy más dologban, a mulatságra vonatkozólag. Azért, hogy teljesen biztos feleletet adhassunk, utána jártunk a dolgoknak s a következőket tudtuk meg. A gimn. ifjuság reggeli 7 órakor zászlók alatt, lámpionokkal *Mányi* bandája kíséretében a gimn. épületéből kiindulva, a szomszédos utcákon s a Rákóczi-utcán végigmenve, *anagy tözsde* előtt vonul ki a *Torssás*-ra, hol a délelőtti társasjátékokkal tölti el. A délutáni órákban pedig megkezdik a zsák- és verseny futtatásokat, mulattató labdavetéseket, tornázást és a különféle kacagató produkciókat. A tánc-szünet alatt, mint már megirtuk, hányversenyt és szavalást rendez. A program tehát elég változatos és sokat ígérő. Vegyük hozzá még azt, hogy este fényes tüzi játék lesz, melyet egyes rendező kezek a *Torssás* átellenében levő katonai lövőtérnek golyófogó magaslatáról fognak időközönként felroppenteni: élvezetes egy mulatságnak nézünk eléje. Sőt, mint értesülünk, a buzgó rendezőség különféle meglepetésekben is készül a közönséget részesíteni. Már eddigelé a jegyek nagy része elfogyott; kívánatos, hogy mind elfogyjon. Még egyszer figyelmeztetjük tehát mindazokat, akik *véletlenségből* meghívót talán nem kaptak, hogy ebbeli igényüket *Fekete Fidé*l gimn. tanárnak sziveskedjenek tudomására juttatni.

(Statisztika). Előttünk fekszik a kassai kereskedelmi és iparkamarának a kerület kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyairól a kereskedelemügyi minster elé terjesztett 1889 évi jelentése, melyet kiváló szakértelemmel s valóban hangyaszorgalommal *Deil Jenő* kamarai titkár állított egybe. A kolosszális mű, mely a fent említett viszonyoknak alapos ösmertetésén kívül a kereskedelmi és ipari ügyeknek remek tollal írott apológiája is egyszersmind, megérdemli, hogy a szakemberek tanulmányozzák s abból az alapos ösmertéken kívül igaz lelkesedést is merítsenek. Addig is, míg e kiváló beccsel bíró, imponáns terjedelmű, munkát részletesebben ösmertethetők, kijegyezzük belőle a következő, s t. olvasóinkra nézve is érdekes és tanulságos számadatokat: Zemplén szőlőterülete 15,890 kat. hold; ezen termett 1889-ben közönséges fehér bor 45,491 hektoliter, 972,004 ft értékben; finom csemegebor 13,935 hl. 812,150 ft ért., asszabor 9,680 hl. 1,377,800 ft értékben. Szőlő eladatott 11,413 klg. 5385 ft értékben, mindez együttvéve: 3 167,339 ft, mely számból eklatánsul látszik, mily roppant közvagyon képvisel vármegyénk területén a szőlőtermelés. De tovább menve legyünk kíváncsiak tudni, milyen lábon áll vármegyénk területén az állattenyésztés? 1889-ben ló volt 31,262 db. szarvasmarha 103,561 db, (egy négyszög kilométeren majd 17 db), juh 128,899 db., sertés 44,857 db. — Erdejé van vármegyénknek 307,182 kat. hold, ebből tölgyes 75,166, bükkös és vegyes 229,358, fenyves 2658 hold. A bank- és hitelügyek állásáról, pl. S.-a.-Ujhelyben, tájékoztatást nyújtanak a következő számok: a keresk. ipar-term és hitelbank befizetett részvényitkéje: 80,000 ft, tartalékalapja: 25,041 ft, 1888. évi tiszta nyeresége 12 861 ft, osztalék részvényenkint 10 ft; a népbank bef. r. t. 70 000 ft, tart. a. 25 455 ft, tiszta nyeresemény 8 293 ft, oszt. 8 ft; a takarékpénztár bef. r. t. 60 000 ft, tart. a. 38,400 ft, tiszta ny. 20,276 ft, oszt. 24 ft; a polgári takarékp. bef. r. t. 92,600 ft, tart. a. 21,505 ft, tiszta nyeresemény 12,251 ft, oszt. 6 ft. — A postaforgalom kimutatásából érdekes megtudni, hogy Zemplénvármegye területére 1889-ben érkezett pénzes levelekben, csomagok értékében és postautalványokkal közel 19 millió forint; a postaforgalomból vármegyénkben volt az évi tiszta jöv.: 1,557,660 ft 68 kr. A Zemplénben írt és postára adott levelek száma 149,280 db. Ilyen érdekesnél érdekesbb statisztikai adatokban bővelkedik a derék mű, melynek beküldés-ért érdemes szerzője fogadja köszönetünket.

(Kiképzett ápolónő). Az országos vöröskereszt-egyesületnek s.-a. ujhelyi fiókja *Özv. Pletenyik János*net a n.-mihályi közkórházban működő vöröskereszt-egyleti apo ó nénikék útmutatása szerint s ugyanott a betegek ápolásában kiképezettvén. nevezett ápolónő e téren való teljes jártaságáról kitünő bizonyítványt nyert; amiért is ötlet szivesen ajánljuk mindama családok figyelmébe. kiknek súlyos betegük mellett ügyes, hu- és önfeláldozó ápolónőre lenne szükségük. Bővebb utbaigazítással bármikor és bárkinék teljes készséggel szolgál *Chyzer Kornél* dr. vármegyei főorvos S.-a.-Ujhelyben.

(Uj kártékony) férget talált egy helybeli polgár, mi egészen ellepte árpa földjét és már teljesen el is pusztította, s most a szomszéd földre húzódik, kiszívva a levézet rostjaiból minden nedvet. A bogár pondróhoz hasonló hosszas formájú állatka itten eddig ismeretlen volt.

(A rendőrség köréből). Közélebb a rendőrség több helyes intézkedést léptetett életbe. Nevezetesen: a vármegye kútjáról a nyári hónapokban d. e. 10 órától, esteli 8 óráig csöbörrel, hordóval vagy más nagyobb edénnyel a vízfordást tiltotta. Ezen intézkedés, tekintettel hogy a különben is kevés vizet szolgáltató kut a város nagy részének van hivatva ivóvizet szolgáltatni, ahelyett hogy csöbörökkel hordókkal elfoglalják és a vizet más célra használgatják — tejjességgel helyes. Tessék a mosáshoz vagy öntözéshez vagy marhahatáshoz kellő vizet másutt beszerezni; — továbbá a kereskedők boltjai előtt, a néhol halomszámra kirakott portéka és ládák, mint a szabad közlekedés akadályai, eltávolítottak.

(A kir. törvényszékről). Titokzatos bűnügy került végtárgyalásra a múlt hó huszonnyolcadikán az ujhelyi kir. törvényszék előtt. Kettős gyilkossággal vádolva állott ifj. Kádár Mihály, kesznyéteni lakos a bíróság előtt s bizony, ha a vád alaposága bebizonyul, nehezen keruli el az akasztófát. A bűnügy részletei a következők: Kesznyéten község végén, a temető mellett, egy pincseszerű üregben több év óta lakott Oláh Sára körülbelül 40 éves elzülött nő, Lajos nevű 12 éves fiával s napszámoskodással, munka hiányában pedig koldulással tengette életét. Mult évi július hó 15-én, reggel, halva találták Oláh Sárát és fiát a pince üregben, számtalan sebtől elborítva. A faluban ifj. Kádár Mihályt, ki nejétől különválva élt, gyanúsították a gyilkossággal, mert hirszerint Oláh Sárának a szeretője volt s ez halála előtt többeknek mondta, hogyha megölve találják, Kádár ölte meg ifj. Kádár Mihály egy Barna Samu nevű kis fiával a gyilkosság éjjelén lovait őrizte. A kis fiu észrevette, hogy a sötét borus éjjel Kádár eltávozott mellőle, s midőn vizajövele után kérdezte „hol volt Miska bácsi?” — durván felelte hallgass mert téged is megszurlok. Mint-hogy a jobb módú földműves családból származott Kádár szegényelte, hogy Oláh Sára mindenki előtt őt mondja a szeretőjének többek előtt fenyegette is Oláh Sárát: a gyilkosság lélektani indoka is beigazoltak látszott s a csendőrség Kádárt letartoztatván, ellenében az eljárás megindított. A végtárgyalás alkalmával Kádár határozottan tagadta, hogy a kettős gyilkosságot ő követte el s az ellene felmerült gyanu annál kevésbé bizonyult alaposnak, mert a gyilkosság éjjelén az Oláh Sára lakásától alig 50 lépés távolságra, ismeretlen oláh-cigányok is tanyáztak s így nem lehetetlen, hogy a gyilkosságott ezek hajtották végre. — Bajusz József alapos védőbeszéde után a kir. törvényszék felmentette tehát ifj. Kádár Mihályt a rettenetes vád alól s visszaadta a társadalomnak, a szerencsétlen embert, ki lehet, hogy csak a tények végzetes találkozása folytán került a vádlottak padjára. — Folyó hó 30-án ismét főbenjáró ügyben hozott ítéletet a kir. törvényszék. — *Bacsó György* bistei lakos volt vádolva, szándékos emberöléssel, ugyanis *Bacsó György* f. évi márc. 8-án együtt mulatott *Alsó Hutka János* bistei lakossal egy kajatai erdőőr házában s hazamenet a Kajatáról Bistére vezető uton, a meglehetősen mámoros utitársak összeveszttek. — A veszekedés vége az lett, hogy az erősebb *Alsó Hutka János* földhöz vágta *Bacsó György*öt s egy baltával fejét többször megütötte. — *Bacsó* halálos veszedelemben látván életét a végzetes pillanatban kiragadta a baltát a *Hutka* kezéből és ezt addig ütötte míg csak a kapott sérülésektől elerőtlenedett *Hutka Bacsó*t el nem eresztette, *Bacsó György* ezután véresen, nagy jajgatással befutott Kajatára, a hol súlyos sebeit bekötözték. — *Alsó Hutka János*t szekerem vitték haza ismerősei s a fején és nyakán levő tátonógó sebek következtében pár nap múlva meghalt a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. *Bacsó György* a végtárgyaláskor azt állította, hogy ő csupán önvédelemből midőn látta, hogy *Hutka János*tól életét másképp meg nem mentheti, vagdalkozott maga körül, fekvőhelyzetében a *Hutka*tól elvett baltával. — A kir. törvényszék a védekezését nem fogadta el, különösen abból az okból nem, mert *Bacsó György* fekvő helyzetből nem ejthetett volna *Hutka*n halált okozó sebeket; amiért is *Bacsó György*öt erős f. indulásban végrehajtott szádékos emberölés miatt két és fél évi börtönre ítéte.

(A zemplénmegyei tanító egyesület) S. Patakon múlt hó 28-án tartotta az ujból megválasztott elnök, *Dezső Lajos*, vezetés alatt a kir. tanfelügyelő és számos vendég jelenlétében igen népes közgyűlést, mely a tisztikar megválasztásával kezdődött. A több mint 3 órányi viaskodást igénylő választások után a IV. egyetemes tanító-gyűlés elé terjesztendő, az egyes előadók által készített tanügyi javaslatok kerültek tárgyalás alá. A szellemi munkában kifarradt ország napszámásai üdülést találtak a városházánál rendezett jó ebédben és az egymást követő dikciókban. Az első felköszöntő *Dezső Lajos*, tanítóképző intézeti igazgató mondotta *Csáky Albin* gf. közokt. minis. terre. Főszókat mondtak még a jelenlévő gimn. és akad. tanárok, a város főbírája, *Csinke István* erdőbényei ev. ref. és *Pusa Sándor* sárospataki g. k. lelkészek *Pompás* humortól duzzadó és a jelenlévőket a legjobb kedvre derítő dikciók *Veress Ferenc*, képző.

int. tanártól kerültek ki. A vigan töltött órák után ismét hozzálatott a közgyűlés félbenmaradt feladatának teljesítéséhez és csak a beállott est és az indulás órája vetett végett a tanácskozásonak. — e.

(Mezőgazdasági kilátások). Vármegyénk felső vidékéről a következő gazdasági tudósításokat vetjük: *A varannai járás* területén az őszi termények igen jól fejlődtek, tenyészetük 8—10 nappal előbbre van a szokottnál, az őszi rozs kitünő terméssel kecsegtet, az őszi búzát a rozda fenyegeti. Az *Ondava* és *Tapoly* völgyében a tavaszi kalászos vetemények kitünően állanak, kivéven az árpát, melynek a rozda már eddig is sokat ártott. A kapás növényektől jó eredményt várnak; szépen diszlik a mesterséges takarmány, a réti széna jó közepesnek mondható. Gyümölcsstermelésről szó sem lehet, a cserebogár és hernyó mindent, még virágában, semmivé tett. Általában jó évre táplítanak. *A gálszécsi járásban* az aratás iránt táplált vérmes remények a kedvezőtlen időjárás miatt tetemesen csökkentek. Buzában, rozsban 6—10 mag várható. Az árpa és zab a tartós szárazság következtében elsárgult s elszáradt. Kaszálók, löherések kielégítő termést hoznak, a hüvelyesek s kapás növények állása jó. — *A n.-mihályi járásban* a gazdaközönség lehető legjobb aratásra számít. — *A hómónai járásban* úgy az őszi, mint a tavaszi kalászos növények, nemkülönbben a tavaszi kapás vetemények oly kitünően fejlődtek s oly dús termést ígérnek, amilyenre ott évtizedek óta nem volt eset. A buza oly buja, hogy helyenkint háromszor is aratták. Takarmány tekintetében valóságos bőségre nyílik kilátás. A cukorrépa is kitünően fejlődik. Gyümölcs nem lesz. Rendkívüli bőségekben mutatkozik a búkktermés is. Általában a termés oly áldásos, hogy a legidősebb emberek is csodálattal szemlélik. — *A szionai járásban* dús termés mutatkozik. A gazdak oly bőséges esztendőre tartanak számot, aminő a vidéken már réges-régen nem volt. — *A sztrópkai járásban* a növényzet eddigelé szép reményekre nyújt kilátást: minthogy azonban már két hét óta kánikulai hőség van, ha a szárazság tartóz lesz, szomorú következtésektől kell tartani. (Az első vidékről várt tudósítások lapunk zirtakor érkezvén, azokat a jövő számban fogjuk közölni; itten csak általánosságban jegyezzük meg, hogy a jelentések kedvezően szólnak. Szerk.).

(Révész Imre) táncitanító, több szüle fölszólitása folytán, új tanfolyamot szándékozik nyitni jun. hó végével, ha arra elegendő növendék jelentkezik. A szünidőben ezt remélni annál inkább lehet, mivel a gimnáziumi tanulók, tekintettel az iskola utolsó időszakára, a mult tanfolyamról el lettek tiltva.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XVI. Hudra János k. r. tanártól.

Már *Sivulcskynak* 22 és fél évig tartó igazgatósága alatt intézetünk szép hirnevezésében körben felidézte az érdeklődést minden osztályban. Még a legmagasabb állású egyének is adandó, alkalommal kedves kötelességüknek ismerték meglatogatni az intézetet; mely körülmény tanügyi életünk szellemének edzésére, a lelkesültség nevelésére nem csekély befolyással volt.

Első látogatónk volt 1792. aug. 13-án *Ürményi József*, királyi személynök s a tanügyek legfőbb igazgatója, ki mint kormánybiztos, a *zempléni főispán*, b. *Orczy József*, beigtatásával levén megbizva, alkalmilag nem mulasztá el intézetünket magas látogatásával megtisztelni.

1798 febr. 12-én *Szentiványi Ferenc* kincstárnok és *Sárosvármegye*nek örkös főispánja, hivatalos ügyben megfordulván *Zemplénvármegyében*, kész örömmel tevé meg látogatását.

Ugyanezen év október havában gr. *Bathányi József* bíboros, Magyarország hg. primása, szencs-élterett bennünket. Megnézé előbb a vármegyei archívumot, azután átjött a piaristákhoz; megszemlélte a régi épület újabb építkezéseit; a kollégiumot, tempomot. Egy egész óráig beszélgetett az igazgatóval és a tanári karral tanügyi állapotaink és egyébb körülményeink felől, mialatt nagy sokaság gyűlt össze a kollégium kapuja előtt.

Hogy a kíváncsi nép előtt itt időzésépek napjait emlékezetessé tegye, nagyjúi kedvetlenséssel 550 forintot szórt el közöttük csupa huszasokban.

1800-ban gr. *Eszterházy József*, főispán többek kíséretében jelent meg. 1803. jul. 17-én ugyancsak gf. *Eszterházy József*, mint helytartótanácsos, a tanulmányi ügyek elnöke, *Beregvármegyéből* visszatértében, hol gr. *Schönborn*t, a vármegyei főispáni székbe igtatta be, fordult meg házunkban és intézetünkben; részint, hogy udvariasan viszonzza az igazgatónak *budai* látogatását, részint, hogy a tanuló ifjúság előmeneteléről személyesen is meggyőződjék. Különbben is rendünknek nagy tiszteleje levén, valahányszor ügyünk a helytartótanács-hoz került, ő volt első sorban a leghatalmasabb pártfogónk. Nagy kegyelettel emlegeté mindenkor *Tarnóczy* atyát, ki gyermekéveiben nevelője vala s mint igazi vezércsillag kalauzálá őt a tudomány és erkölcs röögő utain. Ez alkalommal a retorikában *Kiss Márton* tanár üdvözölte; utána az ős-

tály egy kitünő növendéke, *Gergelyi Mátyás*. Ezen üdvözlőket öccsje kegyesen fogadván, válaszában az ifjúságot a tanári kar iránt tanúsítandó tiszteletre és hálára, kitartó szorgalomra; az erkölcsi élet követésére; a tudományok, a haza és király iránt való szeretetre buzdítja. Végül kifejezi örömet és megelégedését a tapasztalt fölött. Ugyanekkor, mint újságot felemlíti, hogy rövid idő múlva változás álland be a tantervben, amennyiben az elemi iskola III-ik osztálya a gimnáziumhoz fog csatolható és így a gimn. 6 osztályu lesz. A magas vendég tiszteletére jul. 20-án diszebédet adott a házfőnök, melyen *Zempléni vármegyének* kitünőségei, a vármegyei magisztratus, több helytartó tanácsos hárman a bécsi kancelláriától, számszerint mintegy 60-an vettek részt. Jelen volt: *Satáray gr. Vécsey br. Luzzsánszky br. Okolicsányi* alispán, *Jekelfalussy, Perényi br. Barthodeiszky* konziliárius stb. A barátságos ebéd, tokajival és igazi magyar vendégszeretettel fűszerezve, kellemes hangulatot rögtönzött és később is a szellemi élvezetek mellett a piaristák vendégszeretetére kedvesen emlékeztek vissza.

A kegyelet és hála a gyenge ifjúság szívének legszebb virága, mi annál nagyobb gondal ápolandó, mert — *Kölcsey* szerint — az erkölcsi világban is a legkritikább tünemény. A tanári kar szent kötelességének tartotta mindenkoron figyelmét ezen annyira becses üvegházi növényekre fordítani. Ebből kifolyólag megragadott minden alkalmat, hogy az ifjúság figyelmét, hálaérzetét első sorban azokra irányozza, kik áldozatkészségük és társadalmi állásuknál fogva hivatva vannak a tudományok ápolása által a szellemi élet felvirágozását előmozdítani. Ez szolgált okul, hogy előkelő állású egyének, vagy a műveltség publikum tiszteletére és mulattatására színelőadásokat, *pásztorjátékokat* tartottak. Sz. Alapítónk névnapjának évfordulóján kívül, különösen a főispáni beigtatások, a vármegyei ülések, igazgatói névnapok szolgáltatták majdne mindig a kitünő alkalmat. Így a többi között 1805. aug. 31-én Kal. sz. *József* tiszteletére az éppen együttlevő vármegyei előkelőség mulattatására pásztorjátékokat produkáltak, mely a legnagyobb élvezettel és teljes megelégedéssel töltte el a jelenlevők kedélyét. *Lónyay Gábor* alispán élén az egész vármegyei tisztikar részt vett az ünnepségen. Ezen kívül nagy férfi és hölgy közönség. A mű szerzője: *Dombi Mihály*, tanár.

1807. márc. 18-án ismét gr. *Eszterházy József* főispán látogatása van feljegyezve, ki megelőzve az igazgatónak udvarias dolgokban közmondásszerű páratlanságát, névnapjának előestéjén a kollégiumba jött, megtekintte az egész épületet, majd a rektorhoz megy és meleg szavakkal üdvözlő névnapja előestéjén. Utána jöttek a vármegyei notabilitások, kik hasonlóan kifejezést adtak jó kívánataiknak. Az igazgató megilletődve köszöné meg az urak leereszkedését s mindnyáját meghívja az ifjak által *magyar nyelven* előadandó pásztorjátékokra. Az előadást, *Kiss Ignác* tanár vezetésével, szép ének kísérel. Az ünnepség után *Sivulcsy* a tanári kar s egyes kiválóbb és előkelőbb ifjak társaságában a vármegyei hához, a főispán lakására siet, kötelességszerűleg és viszonzásul üdvözlendő ő *nagyméltóságát* ugyancsak névnapja alkalmából. Az ifjúság az ünnepelt érdemeit diszkölteleményekkel is magasztalá.

Az ujhelyi kegyes-tanítórendi ház tanári személyzete.

— Folytatás. —
1807¹⁰. Sauer Ambrus, mhf. és lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Tomanóczy Bálint, I. hum. t. Bokross János, IV. oszt. t. Nagy Péter papp., III. oszt. t. Kelle Péter papp., II. oszt. t. Horváth Miklós, póttanár. Nováky József, vil. I. oszt. t. Tindory László, rendtárs.

1810¹¹. Blahó Ignác, mhf. és lelkiatya. Laczkó Ambrus, lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Tomanóczy Bálint, I. hum. t. Nagy Péter papp., IV. oszt. t. Kelle Péter, papp., III. oszt. t. Vlassek xav. Ferenc, II. oszt. t. Nováky József, vil. I. oszt. t. Tindory László, rendtárs.

1811¹². Dombi Mihály, mhf. és lelkiatya. Laczkó Ambrus, lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Kapfer László Fer., I. hum. t. Kelle Péter papp., IV. oszt. t. Vlassek Ferenc papp., III. oszt. t. Pálya József papp., II. oszt. t. Nováky József, vil. I. oszt. t.

1813¹³. Dombi Mihály, mhf. és lelkiatya. Laczkó Ambrus, lelkiatya. Nequaszil Mátyás, II. hum. t. Jaltsvay Ambrus, I. hum. t. Komjáthy József, IV. oszt. t. Pálya József papp., III. oszt. t. Szabó Gábor papp., II. oszt. t. Nováky József, vil. I. oszt. t.

1814¹⁴. Subányi Gergely, házfőnök és gimn. igazgató. Dombi Mihály, mhf. és lelkiatya. Lelkes Ágost, lelkiatya. Nequaszil Mátyás II. hum. t. Jalsay Ambrus, I. hum. t. Komjáthy József, IV. oszt. t. Pálya József papp., III. oszt. t. Szabó Gábor papp., II. oszt. t. Nováky József, vil. I. oszt. t.

1815¹⁵. Nequaszil Mátyás, hf. és ig. Subányi György, lelkiatya. Dombi Mihály, VI. gr. t. Sebő Ágoston, I. hum. t. Jalsay Ambrus, II. hum. t. Plathy Mihály, papp., IV. gr. t. Gruber József papp., II. gr. t. Nováky József, vil. I. gr. t.

1816¹⁶. Sümegh Márton, házfőnök és gimn. ig. Subányi György, lelkiatya. Lelkes Ágoston, lelkiatya. Dombi Mihály, IV. gr. t. Sebő Ágost, I. hum. t. Jalsay Ambrus, II. hum. t. Gruber József papp., II. gr. t. Golónyi Márton papp., II. gr. t. Nováky József, vil. I. gr. t.

(Folyt. köv.)

GODNOLATOK.

... a gúny gyakran csak könnyek árja,
A szíve fojtva s ott méregre válna.

Csak az tudhat élni, ki érezvén szenvedni megtanult.

... a szív csupán egy tavaszt él
Igazában egyszer szeret és remél.
Azután csak másodvirág — érzem én —
Csak hervadni csalta ki az ősi fény.

Csak egy szépség van, mely sirig tart:
Mit érzésünk másokra fest.

Az imádság nyugtat és erősít.

Gyulay Pál.

HUMOR.

Demokratizmus.

X. asszony cselédje: Julis te! Vidd haza hozzátk ezt a húst, mert nekem még máshová is kell mennem.

Y. asszony cselédje: Nem viszem én!

X. asszony cselédje: És ugyan miért??

Y. asszony cselédje: Mert én haragban vagyok a te asszonyoddal!

Élelmesség.

A tanító: (beszél a nebulóknak arról, hogy a hosszú husvétii szünetek alatt, hogy s mint viseljék magukat és aztán mondja:) Nem kell ám házról házra járni krajcárért öntözödni!

Erre megszólal egy kis fiu: Hanem hajom tlajcálélt!

Piaci legyek.

Az ujhelyi fiakkeresek (látják, hogy egy haza utazni szándékozó vidéki ur kocsi keres): Tekintetes úr! Tessék felszállani, itt van az én kocsim! Én hoztam befelé is a tekintetes urat!

Úr: Mit beszélnek maguk!? Hiszen én gyalog jöttem be!

Fiakkeresek: Hmmm...!

HIVATALOS RÉSZ.

Hirdetmény versenytárgyalásra.

Zempléni vármegyének tek. gazdasági választmánya S. a.-Ujhelyben mult hó 29 én tartott ülését a vármegye tulajdonát képező, s jelenleg a *Chyzer Kornél* dr. vármegyei főorvos úr lakásánál szolgáló házhoz kapcsolt kert bedőlt falának helyreállítását elhatározván: e nagyobb szabású munkálatnak árlejtés útján leendő biztosítása végett *ma d. u. 2 órakor a vármegye számvevői hivatalában* verseny-tárgyalás fog tartatni, mely tárgyalásra a vállalkozni szándékozó kőműves-iparosok ezennel meghívattak.

A helyreállítandó kertfalnak előmérése és műszaki leírása alólírott nál e délelőtti órákban megtekinthetők.

S. a.-Ujhely, 1890. évi jun. hó 1-én.

Dongó Gy. Géza s. k.,
főszámvevő.

72. eln. 890. sz. Zempléni vármegye alispánjától

Hirdetmény.

A közutakról év vámkokról szóló 1890. évi I. t. cz. 92. §-a rendelkezése értelmében felhivatnak a törvényhatóság területén létező összes vámjog tulajdonosok, kik a törvény életbe léptetése előtt közutakon, közforgalomra szolgáló hidakon, kompokon (réveken) és hajó hidakon, továbbá községek közvetlen használatának címén vámszedési jogokat tényleg gyakoroltak, hogy jelen hirdetmény közzétételének napjától számítandó két esztendő alatt vámjogaik igazolása iránti kérvényeiket nekem különben törvényes következmények terhe alatt mutassák be.

A beadott kérvényhez az idézett törvény értelmében melléklendők: a vámszedési jogot engedélyező kir. kiváltságlevél vagy más okirat; továbbá a főszolgabírótól, illetve a polgármestertől kieszközlendő bizonyítvány, mely arról tanuskodik, hogy a kérdéses vámszedési jog a kérvényező által vagy annak nevében bérlet útján vagy egyébként tényleg gyakoroltatik és ha nem, mióta szünetel annak gyakorlása.

Ezen hirdetmény a helybeli »Zemplén« című hivatalos lap útján három ízben közzététetik, és a járások főszolgabírói útján köröztetni rendeltetik.

S. a.-Ujhely, 1890. május 15-én,

2—3

Matolai Etele, alispán.

4223/I. 1889. sz. A tokaji járás főszolgabírájától,

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Tokat nagyközségi aljegyzői állomásra ezennel pályáznnyittatik.

Ezen állással 400 forint évi fizetés és természetbeni lakás van egybekötve.

Felhívattak a pályázni óhajtok, hogy az

1886. XXII. tc., illetve 1883. I. tc. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket *f. évi Junius hó 3. napjáig* alólírottához annál is inkább benyujtsák, mivel a később érkezett folyamodványok figyelmében vétetni nem fognak.

A választás *folyó évi Junius hó 4-ik napján* d. e. 9 órakor Tokaj városháza tanácstermében fog megejtetni.

Kelt Tokaj 1890. május hó 12-én

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

3—3

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint *Reichard Dénes* ur megbizottai ezennel bizonyítjuk, hogy megbizónk nevében *Lenkey Béla* urtól ellene levélben elkövetett sértés miatt elégtételt kértünk, Lenkei Béla ur azonban mai napon előttünk minden indokolás nélkül mindennemű elégtételt megtagadott, minél fogva ezen ügyet részünkről befeljeztünk nyilváníttuk.

S. a.-Ujhely, 1890. máj. 29.

Némethy Bertalan.

Rosenthal Gyula.

A fentiek következtében, valamint ezek után velem szemben tanúsított teljesen lovagiatlan magaviselete miatt *Lenkei Bélát* ez uton is *gyávnak és jellemtelennek nyilvánítottam.*

S. a.-Ujhelyben, 1890. évi május 31-én.

Reichard Dénes.

Nyersselyem batistruhákat 10 frt 50 krajával,
valamint jobb minőséget is széküldi vámmentesen *Henneberg G. gyári raktára* (cs. és kir. udvari szállító) *Zürich*-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.

G. E. urnó öngyóságának Bány. *Mályás királyról* szóló költői beszélykét *Tompa Mihály* írta.

Sz. J. urnak *Budapest*. A szobahozott témát magunknak szántuk feldolgozásra.

B. M. — most *Ránk-fürdő*. *Stradelló* inkognitóját el nem árulhatjuk.

B. J. urnak *Helyben*. Erdemes versét a »Zemplén« nap-tárának 1891-iki évfolyamába szántuk — szíves belenyugvása reményében.

M. Gy. urnak *Páris*. Mire magyarul hosszsa hallgatását?

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE**

Hirdetések.

Tk. 1072/89. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmecci kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Balogh János* végrehajtatónak ifj. Halász Mihály végrehajtatást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a király-helmecci kir. járásbírósg) területén lévő, B.-Szögh községhez s határában fekvő b.-szöghi 10. sz. tjkvben 1—9 s. sz. a. foglalt ingatlanokból ifj. Halász Mihály végrehajtatást szenvedőt fele részben illető jutalékra az árverést 382 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi *Junius hó 13-ik* napján délelőtti 10 órakor B.-Szögh községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 38 frt 20 krt készpénzben, avagy az 1881. LX. törvénycikk 43. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333/im. sz. a. kelt rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény mellett átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecczen, a kir. járásbírósg mint tkvi hatóságánál 1890. január 4-én.

Szedlák,

kir. aljbíró.

TK. 1245. szám

1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a felső-zempléni kölcson- és takaréki intézet csödtömege végrehajtatónak özv. *Tocskó Mihályné* szül. *Vojtovics Mária* végrehajtatást szenvedett elleni 370 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a s. a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a homonnai kir. járásbírósg) területén lévő Homonna községe és határában fekvő a homonnai 387. sz. tjkvben A + 372/b hr. sz. a. *Tocskó Mihály* és neje szül. *Vojtovics Mária* tulajdonánál írott belsőség és 185/b. öi. sz. házra 728 frt kikiáltási árban, továbbá a homonnai 388. sz. tjkvben A + 791. hr. sz. alatt foglalt, felerészben *Tocskó Mihály* és neje *Vojtovics Mária* végrehajtatást szenvedett, másik felerészben pedig *Vojtovics János*, *Vojtovics György*, *Vojtovics Julia* és *Vojtovics Zsuzsanna* tulajdonos társak nevében álló, azonban az 1881. LX. t. c. 156. §-a alapján egészen árverés alá bocsátandó *Zahumenki* visnye szántóföldre az árve-

rest 30 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 26-ik napján d. e. 9 órákor a homonnai kir. járásbíró-ság telexkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/_o-át, vagyis 72 ft 80 krt és 3 ftot készpénzben vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóságánál, 1890. évi m. hó 6-án.

Mauks, kir. aljbíró.

Tk. 629/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Fecso János örökösai végrehajtást szenvedők elleni 128 trt 75¹/₂ kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmecezi kir. járásbíró-ság területén levő Battyán községben s határában fekvő a battyáni 34. sz. tjkvben 83-84, 266, 322, 444, 525, 660, 725, 675, 776, és 973. hr. sz. alatt foglalt s örökösököt felelősében illető ingatlanokra az árverést 1248 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 6. napján délelőtt 10 órákor Battyánban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10°/_o-át, vagyis 124 forint 80 krt készpénzben, vagy, az 1881-ik LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminis. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt K.-Helmecezen kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóságánál 1889. decz. 15-én.

Szedlák, kir. aljbíró.

Tk. 1009/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-helmecezi kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Kaszás János végrehajtónak Kertész Mihály végrehajtást szenvedő elleni 70 trt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmecezi kir. járásbíró-ság területén levő, Kis-Dobra község határában fekvő a dobrai 15. sz. tjkvben I. 20. hr. sz. helyen, 11/b. ö. i. szám ház, 361., 116/b., 198., 174., 321, 229. hr. sz. külbirtokból és az ennek tartozékát képező közös legelőből, továbbá II. 43. hr. sz. helyen 28. ö. i. sz. ház és (108-109) 180., 209. 259/a 351. hr. sz. külsőségből s az ezek tartozékát képező közös legelőből Kertész Mihályt illető részre és pedig az előbbi jószág-terestre 119 forintban, az utóbbira pedig az árverést 197 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi június hó 10-ik napján d. e. 9 órákor Kis-Dobra község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10°/_o-át, vagyis 11 ft 90 krt, illetve 19 ft 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminis. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecezen kir. jbróság mint tkvi hatóságánál, 1889. évi decz. hó 30. napján.

Szedlák, kir. aljbíró.

Tk. 4918/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró-ság mint telexkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Vitányi Bertalan ügyvéd, mint gondnoka Schvarcz Jeremiás örökösai részére végrehajtást szenvedő elleni 39 trt 26 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró-ság területén levő Szerencs község határában fekvő, a szerencsi 539. sz. tjkvben Schvarcz Jeremiás tulajdonánál felvett 913. hr. számú szőlőre 208 trt becs- és kikiáltási árban, továbbá az ugyanazon sz. tjkvben ugyanannak tulajdonánál felvett 1180. hr. számú szőlőre az árverést 170 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 6-ik napján délelőtt 9 órákor a bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10°/_o-át vagyis 20 forint 80 krajczár, 17 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen a kir. járásbíró-ság, mint telexkönyvi hatóságánál 1890. évi márcz. hó 18.

Kiss György, kir. aljbíró.

WIRTHSCHAFTER SAMUEL

W gálszécsi lakos elfogadott, és Wirthschafter Márkus kassai lakos kibocsátott, bíróilag megítélt 6000 forint váltókövetelés névértéken alul eladó.

Bővebb felvilágosítást a kladóhivatalban.

5-10

3319/1890. p. sz.

HIRDETMÉNY.

A s.-a. ujhelyi királyi törvényszék közölni teszi, hogy Herceg Windischgrätz Lajosnak a s.-a. ujhelyi gör. kath. lelkész ellen, ez utóbbinak a s.-a. ujhelyi 299. sz. tjkvben foglalt vonatkozó helyrajzi számok alatt foglalt, s illetőleg tagosítás folytán ezek helyett a s.-a. ujhelyi tagosítás utáni földkönyv XII. címe 3. sorsszám alatt kiadott bir-tok tagján átvetető vízlecsapolási csatorna területének kártalanítása iránti eljárásnak megkezdése határidőül az 1890. évi július hó 30. (harminc) napjának reggeli 9 órája a helyszínére, a s.-a. ujhelyi határában fekvő hrcg. Windischgrätz Lajos-féle „Károlytag” nevű tanyára kitűzetik és ehhez hrcg. Windischgrätz Lajos képviselőjében Ambrózy Nándor ügyvéd, a s.-a. ujhelyi gör. kath. lelkész képviselőjében a munkácsi gkath. püspök úgy is mint a zálogjoggal bíró munkácsi gkath. egyház megyei alapítványok gondnoka, s az ugyancsak zálogjoggal bíró m. kir. kincstár képviselőjében a zemplénmegyei ki Pénzügyigazgatóság, továbbá az ismeretlen tartozkodásu netaláni érdekeltek részére ezennel ügygondnokul kinevezett Izsépy Irván s. a. ujhelyi lakos ügyvéd, azon kijelentés mellett idéztetnek meg, hogy az érdelettek elmaradása a kárralánítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt S.-a. Ujhelyt, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 16. napján tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Hammersberg,** elnök.

Árverési hirdetmény.

A szepes püspöki uradalom, részint kizárólagos, részint a káptalannal közös tulajdonát képező, alább felsorolt épületek, az azokhoz tartozó beltelkekkel együtt, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés utján örök áron fognak eladati, és pedig:

I. Szepesvármegyében:

	becs- és kikiáltási ár.
1. a sávniki korcsma épület	2480 ft,
2. a greniczi „ „ „ „	7555 ft,
3. a kubachi „ „ „ „	1495 ft,
4. a kravjáni „ „ „ „	3130 ft,
5. a tepliczi „ „ a helységben	1500 ft,
6. a stokavai korcsma épület és 3 hold legelő	1730 ft,
7. a tepliczi őrlő-malom	4070 ft,
8. az alsó-sunyavai korcsma (felépítmény)	600 ft,
9. a lethánfalvi korcsma épület	440 ft,
10. a lethánfalvi őrlő-malom, tér és szántóföld	2115 ft,
11. az almási korcsma épület	1310 ft,

II. Abauj-Tornavármegyében:

12. a kis-idai korcsmaépület	3000 ft,
13. a hernád-petri korcsma épület	1200 ft,

III. Zemplénvármegyében:

14. a lizskai ugynevezett Nagyvendéglő	4290 ft,
15. a lizskai piaci korcsma	1218 ft,
- Az árverés az 1 IO tételek alatt felsorolt épületeknél a savniki kastélyban (posta és vasuti állomás Káposztafalu) folyó évi július 14 én, a 11. alatti almási korcsmára nézve Szepeshelyen folyó évi július 21-én, a 12. és 13-ik tételek a'attli két korcsmára nézve Kis-Idán (u. p. Kassa) folyó évi július 28 án, végre a 14. és 15. alatti lizskai épületekre nézve O.-Lizskán f. évi július 30-án mindig d. e. 9 órákor fog megtartatni.

Az eladatás azzal tétetik közölni, hogy az ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátandók, hogy az árverés megkezdéséig zárt ajánlatok is elfogadhatnak s hogy a szerződések a legtöbbet ígérővel a nagymélt. vallás és közokt. ministerium jóváhagyásának fentartásával fognak megköteteni.

A közelebbi feltételek az alólirt urad. jószágfelügyelőségél Sávnikon, a püspöki udvarban Szepeshelyen, az urad. erdőtiszteln Kis-Idán s végre az urad tisztartónál O.-Lizskán megtekinthetők.

Kelt Sávnikon, 1890. máj. 30.

1-3 **Szepes püspöki jószágfelügyelőség.**

3929. szám.

Hirdetmény.

A Nagy-Ráska községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyminis. rendelet 9 és 10-ik §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 7-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai,

még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 23-án tartott üléséből.

ifj. Vályi I. jegyző. **Hammersberg,** elnök.

3707. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Bánóc z községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminis. rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi július hó 23-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. tvszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 20-án tartott üléséből.

ifj. Vályi I. jegyző. **Hammersberg,** elnök.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett áron árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

Egy intelligens református vallásu özvegy Eurinó, nagyobb uri háznál gazdaaszonyi helyet óhajt elnyerni.

Ugyszintén 2 fiatal leány, kik bármely kézi munkában jártassak, házikisaszonyi, esetleg kis gyermekek mellé bonne-ul ajánlkoznak. Bővebb értesítést **Abrahamovics Mór,** s.-a.-ujhelyi közvetítő irodájában nyerni.

71/1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alant írott bir. végrehajtó közölni teszi, hogy a s.-a. ujhelyi kir. törvényszéknek 1748/90. számú végzése alapján Deresényi Kálmán javára Friedmann Jónás ellen 67 trt perköltés és 21 trt 20 kr. végrehajtási költség erejéig felülfoglalt és 1718 trt 97 krra becsült: lovak, tehének, takarmány, háziutorok, ágyneműek és követelések a nagy-mihályi kir. járásbíró-ságnak 757/00. sz. végzése folytán 1890. évi június hó 10-én d. e. 11 órákor Izbugyán alperes lakásán bírói árverésen becsáron alul is eladati fognak.

Nagy-Mihály, 1890. máj. 28.

Tahy Béla, bir. végrehajtó.

72/1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alant írott bir. végrehajtó közölni teszi, hogy a s.-a. ujhelyi kir. törvényszéknek 1749/90. sz. végzése alapján Deresényi Kálmán javára, Friedmann Jónás ellen 86 trt perköltés, 21 trt 20 kr. végrehajtási költség erejéig lefoglalt és 840 trt 80 krra becsült: lovak, tehének, takarmány, háziutorok, ágyneműek és követelések a nagy-mihályi kir. járásbíró-ságnak 758/90. sz. végzése folytán 1890. évi június hó 10-én d. e. 9 órákor Izbugyán alperes lakásán bírói árverésen becsáron alul is eladati fognak.

Nagy-Mihály, 1890. május 28-án.

Tahy Béla, bir. végrehajtó.

Répatermelők figyelmébe!

Gróf Schönborn-Buchheim vasgyára Frigyesalván (Bereg megye), ajánlja három-féle nagyságu, bessemer aczélból készült

répa-kapait ugyszintén **répa-kiemelő villait**

fanyéllal vagy a nélkül.

Mintával és árjegyzékkel szivesen szolgál a fenti vasgyár felügyelősége.

4-10

Fürdő-megnyitás.

A ránkherlányi kincstári gyógyfürdőben a fürdő-évd május hó 15-én nyitattik meg.

Ezen, a tüneményserü időszi szökőkút által szélesebb körökben ismeretes fürdők égvényes, konyhasós, vasas savanyuvizei kitünő sikerrel alkalmaztatnak vérhiánynál, halványkóránál, gyomor- és horgéhurutnál stb. Orvos az idényalatt helyben lakik. Pósthivatal helyben, legközelebbi táviró állomás Kassa és Gálszécs; társas kocsí közlekedés Kassáról és vissza; mérsékelt (33 1/3°) menet-térti jegyek; kényelmes, igen olcsó lakások, kitünő konyha. A fürdőhely levegője egészséges erdei levegő, éghajlata szelid.

Bővebb felvilágosítást ad a ránkherlányi fürdő-gondnokság.

Kassán, 1890. április hó 10-én.

Magy. kir. Pénzügyigazgatóság.

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlt

Tűzoltószér-, fecskendő- és szivattyú-gyára

Budapest, V. kerület.

Gyárhelyiség: Kálmán-utca 16. sz., szerelőműhely: Klotild utca 17. sz., irodahelyiség: Váci-körút 78. szám.

ajánlja a nm. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előirt mértékkel bíró,

Tarnóczy szabadalmával ellátott

központi szelepszáró kengyeles tűzi fecskendőit,

minden mellékszerelvénnyel, melyek ugy szerkezetben, mint minőségben kitünőek, és minden tekintetben a légujabb vivmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tűzoltó-testületek számára szükséges felszerelések a legkisebb részletekig, nagyobb községek számára kocsí fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, tűz-és mászó létrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

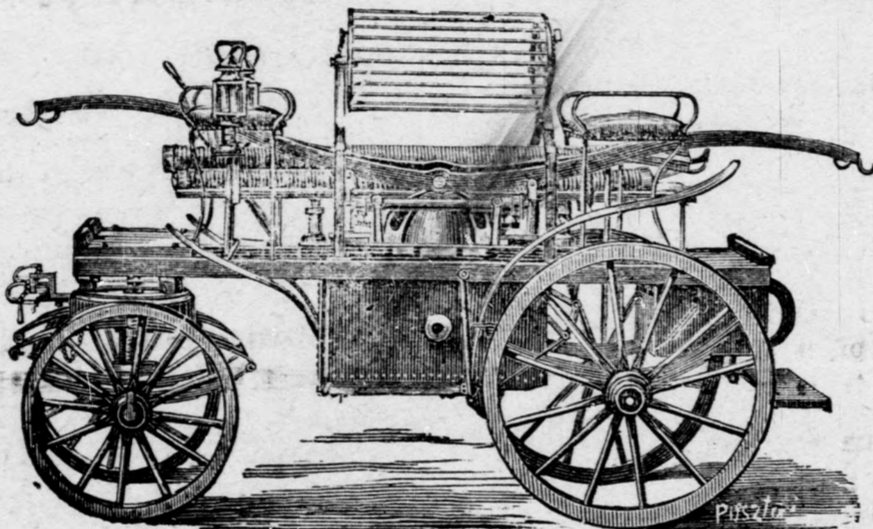
Kizárólag házi gyártmány.

5 évi

jótállás

10 évi

részletfizetés
mellett.

Nemkülönb
ajánlhatom kis
községek számá-
ra az **Omnia**
vagy
targonca-fecskendőmet. — A nem magyar egysége csavarral bíró fecskendők átalakítás végett elfogadtnak.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztésszervek hurutos bántalmánál, hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvél-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek megátalja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav tartalma folytán ezen üdítő savanyu- vize legkellemesebb íz- zsal bír s borral használva igen nagy kelet- nek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyezélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgál-
tatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvi- zünket szives jóindula-
tában ajánlva, marad-
tunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES**-forrás
kutatásosága Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fúszkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.,

csász. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
viz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Bérbeadó.

A szerencsi szálloda részvénytársaság tulajdonához tartozó Szerencsen a cukor- gyár átellenében épülő szálloda, 12 vendégszoba, nagyterem és megfelelő egyéb helyiségekkel, valamint ugyanott 3 bolthe-
lyiség **f. évi október 1-től** kiadó.

Ajánlatok a társaság igazgatóságához czimezve **Herman Lajos** igazgatóhoz Sze-
rencsre intézendők.

ikt. 1574. tk.
1890.

2-3

Hirdetmény.

A s.-a. ujhelyi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint az első magyar gácsországi vasut számára az alább megnevezett határokból pótlólag kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Velejte községre nézve 1890. június hó 24-én reggeli 9 óra legénye-mihalyi állomáson,

Lasztóc községre nézve 1890. június 24-én reggeli 9 óra ugyanott,

Mihalyi községre nézve 1890. június 24-én reggel 9 óra, ugyanott.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a fejjegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fen-
nebbi határokból az első magy. gácsországi vasut számára pótlólag kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak: ezeket 1890. évi július hó 15-ig ezen telek-
könyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiség-
ben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely ösz-
szeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fog töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekinthezők.

Kelt a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi ápril ho 12-ik napján.

Kolos Gyula, kir. tvsz. bíró.

3930. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Kolcs-Hosszumező községben gyako-
korolt italméresi jogáért megállapított kár-
talanítási összegre vonatkozólag az 1889.
évi 45896. számú igazságügyministeri ren-
delet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalá-
sára határidőül 1890. évi augusztus hó 8-ik
napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél
Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal-
szobájába kitüzetett. Mely határidőre a köz-
birtokosság tagjai, még pedig azok is, a
kiknek az idézővégzés külön nem kézbe is-
tetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az
idézett rendeletben megállapított követke-
ményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a. Ujhelyben, a kir. törvény-
szeknek 1890. évi május hó 23-án tartott
üléséből.

Rácz, jegyző.

Kolos, h. elnök.

S.-a.-ujhelyi temetkezést rendező vállalat.

**ÉRCZ- és FAKOPORSÓK
SIRKOSZORÚK, SZALLAGOK**

a hozzá megkivántató felirattal,
SELYEM, ATLASZ, SZATIN és TÖLLE SZEMFEDELEK,
valamint gyászruhák az összes hozzávalókkal
legjutányosabb árban kaphatók

Kelner József fia
cézgnél.

3-12

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

szódaviz-gyáramat

új gép- és üvegekkel látván el, habár az általam készített szódaviz eddig is a közönség tetőzésével találkozott, annál inkább hiszem, hogy a **folyékony vegytiszta szénsavval** készített szódavizemet a nagyérdemű közönségnek kellemes íz és tisztasága által továbbra is bátran ajánlhatom.

Mély tisztelettel

Pintér Ferencz,
gyógyszerész.

3-3

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.
Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur) Bécsből

legkitünőbb mázó-szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
mindenkör kapható

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Resselgasse 5, intézendők. Egy 5 kilos csomag ára 6 ft.

Az „Eperjesi Népbank“ kályhagyára, mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára a mai kor igényeinek megfelelőleg tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb árakon, megfelelni képes

Miért is igen jó minőségű és izlételjes kivitelű

cserép kályháinak

nagyobb választékát és készletét, felállítással, vagy anélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek **S.-a.-Ujhelyben**

Behyna testvérek
cézgnél, vagy Eperjesen a tulajdonos „Eperjesi Népbank“-nál.

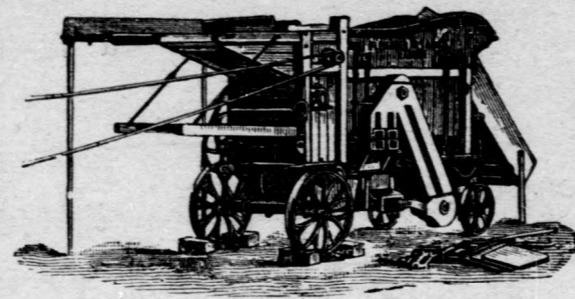
2-7

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő **nyári időnyre**, nevezeten:

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait,

továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket stb.**

Gépgyárunkban gyártmányainkban **jelentékeny készletét tartjuk állandóan s bizományi raktárt**

BEHINA TESTVÉR uraknál S.-A.-UJHELYBEN.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénknék gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

kt. 826. Tk.
1890.

Hirdetmény.

A n.-mihályi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint az első magyar gácsországi vasut számára az alább megnevezett határokon pótlólag kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetek ki, ugymint:

Órmező községre nézve 1890. június 16 án d. e. 9 óra	órmezői állomás
M.-Csemernye	ugyanott
L.-Volya és Szankóc p. közs. n.	ugyanott
Nátafalva	17-én 9
Petróc	nátafalvi megálló
Topolyán	ugyanott
N.-Mihály	18 án 9
Mocsár	n. mihályi állomás
Krasznócz	ugyanott
Pazdics	19-én 9
Sámogy	krasznócz 24.sz. őrház
Lask	ugyanott
Bánócz	ugyanott
Lazony	20-án 9
Vásárhely	bánóczi állomásra
	ugyanott
	ugyanott

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálomak és jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinhető. A távollevők érdekeltek képviselőjére Fröhlich Gyula ügyvéd nevezetett ki Kelt a n.-mihályi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi ápril hó 30.

2-3

Kapy, kir. aljbíró.

3706. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Gerenda községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§ aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kiüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi május hó 20 án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.